LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Eina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-8876

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Phone: 3-8876

Second-Class mail privileges authorized January 16, 1930, at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

No. 8. KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 3, 1960 VOL. - METAI 44-JI

OKUPOTOJE LIETUVOJE

Vardai Lietuviški—Rašyba Rusiška

Vilniaus radijas ir Lietuvos sovietinė spauda pakartotinai buvo pranešę, kad Danijoje pastatytas didžiulis žvejybos laivas "Julius Janonis." Taip pat neseniai pirmą kartą į Klaipėdos uostą atplaukė lenkų laivų statyklоje Dancige pastatytas didžiulis jūros žvejybos laivas-bazė "Tarybų Lietuva". Kai dabar į Vakarus atėjo "Julijaus Janonio" laivo nuotrauka, aiškiai matosi, kad laivo pavadinimas—rusiškom, ne lietuviškom raidėm. —Kai dėl "Tarybų Lietuvos", tai paslaptį atidengė Dancigo lenkų dienraštis "Dziennik Baltycki". To laikraščio sausio 16 dienos laidoje duota laivo nuotrauka ir aiškiai pažymėta, kad jo vardas yra "Sowietskaja Litwa". Čia jau netik rašyba rusiška, bet ir pats laivo pavadinimas Sovietų propagandos skelbtas vardas "Tarybų Lietuva" buvo tik bliofas, skirtas užsienio lietuviams suklaidinti. (Lenkų statyklоje statytas laivas "Sowietskaja Litwa" yra 9,300 tonų talpos; jo įgulą sudaro 260 asmenų).

Vilkai Atsėlina Iki Klaipėdos

Vilniaus radijas sausio 30 d. pranešė, kad per šį sezoną sumedžiota 88 vilkai, tai esą 59 mažiau, negu pernai. Dar vis gausu vilkų Užvenčio, Akmenės, Kelmės ir kituose rajonuose. Pažymėtina, kad vilkų priviso ir Klaipėdos rajone.

— Lietuvos medžiotojai aptikę labai nusilpusių jaunų šernų. Kai kur medžiotojai nusilpusius šernus šeria.

— Bebrų Lietuvoje dabar esą priskaitoma 180 šeimų, viso apie 700 bebrų. Bebrų skaičius Lietuvoje per keletą metų padidėjo porą kartų.

Verbuoja "Savanorius" į Kazachijos Stepes

Lietuvos sovietinėje spaudoje pastaruoju metu pasirodė "Vyriausiojo perkėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdybos prie Lietuvos ministerių tarybos" skelbimas, kuriuo piliečiai (ypač šeimos) raginami registruotis perkėlimui į Kazachijos Semipalatinskio srities sovchozus ir telkiami darbininkai į Sovietų Sąjungos įmones. Registravimo biurai esą: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje. Be to, registruoja visų rajonų vykdomieji komitetai.

Vilniaus radijas sausio 31 d. pranešė, kad Panevėžio I-ji vidurinė mokykla į gyvenimą išleidusi pirmąją visoje respublikoje "mokinių gamybininkų" laidą. 19 merginų nuo vasario mėnesio įjungtos į linų kombinato įmones. Kai kurios mergaitės norinčios toliau studijuoti šalia darbo, neakivaizdiniu būdu. — Panevėžio 1-je vidurinėje mokykloje jau visos 6-9 klasės yra "gamybinės".

Lietuvos botanikos sodai pasikeičia sėklomis su daugeliu pasaulio kraštų. Neseniai Kauno botanikos sodas gavo iš Australijos 67 rūšių augalų sėklas. Lietuvoje gaunami Amerikos ir kitų kraštų botanikos sodų augalų katalogai. Dabar Kaune spausdinamas Kauno botanikos sodo augalų katalogas, kuris taip pat bus išsiuntinėtas į užsienį.

Prie Klaipėdos faneros fabriko pastatytas naujas skyrius plokštėms iš medžio drožlių gaminti. Visa gamyba būsianti automatizuota. Cecho pirmosios eilės pajėgumas esąs 25,000 kmb plokščių per metus. Pastačius antrąją gamybos eilę, gamyba padvigubėsianti.

Ir sovietinė propaganda Lietuvoje minėjo Klaipėdos atvadavimo sukaktį, bet ne sausio 15, o sausio 28, kai prieš 15 metų Klaipėdos miestą galutinai užėmė raudonoji armija. Tame žygyje, kaip žinoma, dalyvavo ir "lietuviško junginio" kariai.

Elta

LIETUVOS JŪROS VARTAI

"Moscow News" sausio 23 d. laidoje davė straipsnį "Lietuvos vartai į jūrą," pailiustruotą Klaipėdos uosto vaizdu ir skiciniu Lietuvos žemėlapiu. Rašinyje tarp kitko pažymima, kad Lietuvos žvejybos laivynas dabar daugumoje žvejojąs Šiaurės Atlante ir net prie Kanados pakraščių. Klaipėdos žuvų apdirbimo įmonės dabar pagaminančios į metus apie 22 milijonus dėžučių konservų, o 1965 metais pagaminsiančios 32 milijonus. Silkių apdorojimo įmonė apdirbsianti į dieną 600 tonų silkių. Klaipėdos laivų statyklos būsią plečiamos ir galės statyti stambesnius okeaninius laivus.

E.

DIDELĖ LĖKTUVO KATASTROFA BRAZILIJOJ

Rio de Janeiro, Brazilija. — Vasario 25-tą, ties Rio de Janeiro įlanka ore susitrenkė U.S. laivyno lėktuvas su Brazilijos lėktuvu. Žuvo 61 asmuo, tarp kurių yra 19 pagarsėjusio U. S. laivyno beno narių. Tas benas turėjo groti laike bankieto, kurį vasario 26-tą rengė prezidentas Eisenhower pagerbti Brazilijos prezidentą Kubitchek. Ta nelaimė stipriai sudrumstė nuotaikas.

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" sausio 13 dieną talpino prelato Lado Tulabos straipsnį apie velionį arkivyskupą J. Skvirecką, o sausio pabaigoj dr. J. Sav. straipsnį apie Marijonų auksinę sukaktį, kur ypač pabrėžiama arkivyskupo J. Matulaičio veikla. Skiltis puošė abiejų arkivyskupų nuotraukos (E.).

Shannon Airport, Airija.—Vasario 26-tą italų lėktuvo katastrofoj žuvo 29 asmenys, 13 sužeistų. Lėktuvas skrido iš Neapolio į New Yorką. Tarp žuvusių ir sueistų daugiausia italų ir amerikiečių.

KUNIGĄ ALEKSANDRĄ BURBĄ PAGERBKIME KAIP DIDELĮ LIETUVIŲ PATRIOTĄ

Straipsnių apie draudimus serija, skirta Katalikų Susivienijimo nariams ir narystėn stojantiems aplikantams, buvo pertraukta reikalo pasiruošti metiniam Vykdomosios Tarybos susirinkimui. Į tą taip pat jėjo ir kelionė į Washington, D. C., įteikti Senatoriui Hugh Scott pagerbimo adresą (citaciją) pripažįstant ir dėkingai įvertinant jo pažymėtinas pastangas Lietuvos išlaisvinimo reikalui. Panašus pagerbimo adresas buvo įteiktas Kongresmanui Daniel J. Flood Centro Rūmuose.

Šio straipsnio pagrindu, tačiau, bus Vykdomosios Tarybos susirinkime turėta diskusija atitinkamu klausimu, svarstant nebaigtus ir naujus reikalus. Nebaigtas reikalas buvo paskutinio s imo nutarimas įtaisyti Centro Rūmuose kun. A. Burbos pagerbimo lentą. Naujų reikalų eilėje buvo pasiūlymas ateinančio seimo metu aplankyti kun. Burbos kapą, seimo delegatams padedant ant jo kapo vainiką. Diskusijos metu buvo nurodyta, kad kun. Burbos palaikai randasi apleistose kapinėse. Prieita išvados, kad toks delegatų atsilankymas prie patrioto kapo būtų labiau sukeliantis nusivylimą, nekaip įkvėpimą.

Skaitant Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo istoriją aš suprantu, kad kun. Burba pirmiausiai buvo didelis lietuvių patriotas. Kaipo toks jis turėtų būti gerbtinas daugiau, nekaip dėl to ką jis yra nuveikęs dėl Susivienijimo. Jis buvo idėjos atsiskirti nuo lenkų ir būti nepriklausomiems nuo lenkiškos veiklos vadas. Jis laimėjo kovą prieš tuos, kurie skatino tolimesnę uniją. Judėjimo už tolimesnę uniją vadai vėliau tapo žinomais vardais lenkų grupėje.

Tos diskusijos pasekoje nebuvo padarytas bet koks nutarimas, bet buvo ryškus jausmas ir iš to jaučiamas supratimas, kad turėtų būti pravestas vajus sudarymui fondo perkelti kun. Burbos palaikus ir paminklą į naujas kapines esančias gražioje vietoje ir po nuolatine priežiura, be jdubimų pavojaus, kurie atsiranda dėl anglies kasyklų.

Toks fondo sudarymo sąjudis todėlei neturėtų būti vien tik Susivienijimo pareiga, o, atrodo, turėtų būti bendras sąjudis tarp Lietuvių Romos Katalikų suteikti reikiamą priežiūrą lietuvių patrioto kapui. Aš asmeniai pradedu tokį fondą, tam tikslui skirdamas $5.00 auką.

FATHER BURBA SHOULD BE HONORED AS A GREAT LITHUANIAN PATRIOT

The series of articles on benefits provided for members of the Catholic Alliance and applicants for Membership was interrupted by a necessity to prepare for the annual meeting of the Board of Directors. Included also was a trip to Washington, D. C., to present a citation to Senator Hugh Scott in recognition and grateful appreciation for his outstanding efforts in the cause of Lithuania's liberation. A similar citation was presented to U. S. Congressman Daniel J. Flood in the Home Office Building. This article, however, will be based on a discussion held on an item of business during the Board of Directors meeting which came under both unfinished business and new business. The unfinished business was the action at the past convention to place a plaque in the Home Office Building honoring Father A. Burba. The new business item was a proposal to visit the grave of Father Burba during the coming convention and the placement of a wreath on it by the delegates. In the discussion it was brought out that the remains of Father Burba lie in an abandoned cemetery. It was believed that such a visit of the delegates to the grave of a patriot would be disappointing, rather than an inspiration.

In reading the history of the Lithuanian Roman Catholic Alliance I gather that Father Burba was primarily a great Lithuanian patriot. He should be honored as such, more than for what he had done for the Alliance. He was the leader in the cause of separation from the Poles and to be independent of Polish activities. He won the fight over those who advocated continued unity. The leaders in the movement for continued unity later became well known names in Polish circles.

There was no actual decision made, but there was sentiment and one can assume there was an understanding that there should be a campaign for funds to remove the remains of Father Burba and the monument over his grave to a new cemetery with perpetual care and free from any possibility of mine subsidence.

Such a movement, therefore, would not be an obligation of the Alliance alone, and it appears that it should be a general movement among Lithuanian Roman Catholics to give proper care to the grave of a Lithuanian patriot. I shall start the fund with a small donation of $5.00 for the purpose.

Wm. T. Kvetkas, secretary

ORGANIZUOJAMA LRKSA KUOPA

ST. PETERSBURG, Florida. —Čia kasmet atvažiuoja lietuvių, tarp kurių būna ir LRKSA narių.

Buvęs LRKSA prezidentas ir ilgametis 177 kuopos, Waukegan, Ill., finansų sekretorius Antanas J. Sutkus vasario 19 susaukė pirmą narių susirinkimą, kuriame dalyvavo: Antanas J. Sutkus, Ona Sutkuvienė, Adolfas Paleckis, Paul Karaliūnas, Dr. Antanas Šmitas, Matas Žėkonis, Ona Ravotienė, Magdalena Valeikienė ir Jurgis Ray.

Skaitytas Susivienijimo sekretoriaus V. T. Kvetko laiškas su pranešimu, kad gali Floridoj steigti naują kuopą, nes minėti nariai pag idauja, kad čia kuopa būtų.

Išrinkta liglaikinė valdyba, kurios sąstatas yra toks: Ant. J. Sutkus — pirmininkas, Adolfas Paleckis — vicepirmininkas, Dr. Antanas Šmitas — sekretorius, Povilas Karaliūnas — kasininkas, Matas Žėkonis ir Magdalena Valeikienė—kasos globėjai.

Vienbalsiai sutarta, kad visi nariai pasidarbuotų surasti naujų narių ir sužinotų ar yra daugiau Susivienijimo narių gyvenančių St. Petersburg ir apylinkėje, taip pat nutarė sušaukti kitą susirinkimą ir gauti daugiau žinių iš Susivienijimo centro.

Susirinkimas buvo P. Karaliūno namuose.

Kurie Susivienijimo nariai gyvenate St. Petersburg ir norėtumete žinoti apie naują kuopą, malonėkite pranešti A. J. Sutkui, 404-40th St., So., St. Petersburg, Florida, ir mielai būsite painformuoti.

A. J. Sutkus
Liglaikinis pirmininkas

"Tėviškės Aidų" (Melbourne, Australijoj) straipsnių ir korespondencijų konkurse pirmąją premiją (25 dolerius) laimėjo Pr. Alšėnas už straipsnį "Viena ir didžiausia problema—lietuvybės išlaikymas." Už korespondencijų neuždelsimą, tikslumą ir kruopštų gyvenimo aprašymą 25 dol. premiją laimėjo P. Pusdešris (E.).

PADARYKIME SEIMINĮ VAJŲ SEKMINGU

LIETUVIAMS KATALIKAMS GERIAUSIA DRAUSTIS MŪSŲ SUSIVIENIJIME

VETERANAI ORGANIZUOJA NAUJĄ KUOPĄ ST. PETERSBURG, FLORIDA

Seiminio vajaus pradžia yra gera. Centro įstaigoje jau užregistruoti 48 nauji nariai. Seimui artėjant, vajaus akcija turėtų dar pagyvėti ir naujų davinių į laukimas padidėti.

Seiminis vajus tęsis iki liepos 15. Naujų vajaus talkininkų informacijai čia pakartojame koks yra atlyginimas už seiminio vajaus laiku įrašytą naują biznį:

Atlyginimas taip nustatytas: už kiekvieną $1,000 suaugusio nario aplikaciją bus duodama priedinė $4.00 premija ir už kiekvieną jaunamečio $1,000 aplikaciją premija bus $3.00. Proporcingos premijos bus mokamos už $500 apdraudas arba apdraudas didesnes kaip $1,000 sumoje. Premijos bus išmokamos liepos 15, 1960, jeigu bent dviejų mėn. mokesčiai bus įmokėti už kiekvieną naują narį. Reguliarus komisas už kiekvieną $1,000 suaugusio nario aplikaciją ir už kiekvieną $1,000 jaunamečio aplikaciją bus mokamas pagal nustatytą tvarką. Trys daugiausiai naujų apdraudų prirašiusieji asmenys bus pagerbti seimo metu ir gaus specialias dovanas.

Vykstant seiminiam vajui, St. Petersburg, Floridoj, ten poilsiaujančio buvusio Susivienijimo prezidento **Antano J. Sutkaus** iniciatyva, buvusio Susivienijimo iždo globėjo **Adolfo Paleckio** ir kitų organizacijos veteranų (pensininkų) pastangomis **organizuojama nauja Susivienijimo kuopa. Jau sudaryta laikinoji valdyba, kuri palaiko kontaktą su centro įstaiga ir stengiasi privesti kuopą prie pilnos tvarkos.** Į tą kuopą galės rašytis nauji nariai ir persikelti senieji pastoviai apsigyvenę St. Petersburg'e ir apylinkėse.

Tuo būdu mūsų Susivienijimo šeima plinta gražioj Californijoj (Los Angeles jau gyvuoja gausinga ir veikli 42 kuopa) ir šiltoj Floridoj. Labai galimas daiktas, kad petersburgiečių pavyzdžiu paseks daug gausingesnė Miami lietuvių kolonija.

Geriausiu sekmių veteranams naujų kuopų organizavimo darbe!

KULTŪRINĖS ŽINIOS IŠ TĖVYNĖS

Pasigenda Tarptautinių Žodžių Žodyno

"Literatūros ir Meno" savaitraštyje (1960 m. Nr. 2) paskelbtoje žinutėje yra pasigendama Tarptautinių žodžių žodyno. Čia yra sakoma, jog tarp daugelio naujų knygų neišleidžiama tokių, kurios yra labai reikalingos kiekvienam skaitančiam, o ypač mokytojams ir mokslei viams—Tarptautinių žodžių žodyno. "Treti metai, kaip teiraujuosi tokio žodyno Kauno knygynuose, tačiau vis išgirstu tą patį atsakymą: "Pakartotinai dar neišleistas"

Be reikalo tų minčių autorius M. Kalniūnas gaišina laiką: "tarybiniai" leidėjai, be abejo, turi leisti visuomenei komunistinio raugo knygas.

Nėra Knygų

Knygų reikalais tame paičame "Literatūros ir Meno" numeryje pasisako ir kitas skaitytojas. Jis čia pasakoja, jog, nežiūrint, kad Švėkšna yra maža vietovė, bet joje nėra nė vieno knygyno. "Mes švėkšniškiai knygą galime įsigyti tik retomis progomis, nuvykę į Šilutę, Priekulę ar Klaipėdą."—rašo žinutės autorius.

Ir čia, atrodo,be reikalo skundžiamasi: dabar okupantai tesirūpina kaip greičiau pralenkti Ameriką kiaulių auginime ir panašiose srityse.

Lietuvių Knygos Rusų Kalba

Kad senieji lietuvių autoriai ir Nepriklausomybės metais parašytos knygos yra daugiau vertinamos negu dabartiniai kūrėjai, įrodo tas faktas, jog daug ankstesniųjų kūrinių yra išverčiama į rusų kalbą. Šiemet rusų kalba bus išleistas Lazdynų Pelėdos apysakų rinkinys "Ir pražuvo kaip sapnas," P. Cvirkos romanas "Frank Kruk," S. Nėries eilėraščių rinktinė, K. Donelaičio "Rinktiniai kūriniai" (su L. Gineičio įžanga ir komentarais). P. Cvirkos apsakymai vaikams "Cukriniai avinėliai" (100,00 egzempliorių tiražu), A. Blatrūno knygelė vaikams "Linas ir Valentinas" (315,000 egz. tiražu) ir kt.

Edv. Šulaitis

Shenandoah, Pa. — Vasario 28, 21 metų amžiaus Wayne Brown, trys dienos atgal pabėgęs iš kalėjimo, nukovė savo dieduką Frank Brown, 73 metų, ir dėdę John Brown, gyv. West Mahanoy Township. Wayne Brown sako atkeršinęs už jam padarytas nuoskaudas.

Florence, S. C.—Vasario 29-tą nusišovė Melvin Purvis, 56 metų amžiaus, kuriam vadovaujant FBI agentai sulikvidavo John Dillinger, Pretty Boy Floyd ir kitus pagarsėjusius gengsterius ir žmogžudžius. Nusižudymo priežastis aiškinama — pašlijusi sveikata.

Chicagos lietuvaitė ADELĖ DRUKTENYTĖ vasario 15 d. baigminėse JAV vidurvakarių valstybių solistų varžybose laimėjo pirmą vietą ir $1,000.00. A. Druktenytė lankė Šv. Kazimiero akademiją Chicagoje, kur jos balsą lavino kompozitorė sesuo M. Bernarda

L.

LRKSA VADOVYBĖ PAGERBIA U. S. KONGRESMANĄ DANIEL J. FLOOD

Š. m. vasario 20 d., centro įstaigos patalpose, Wilkes-Barre, Pa., LRKSA Direktorių Taryba, 5-toje metinio susirinkimo sesijoje, šauniai pagerbė U. S. kongresmaną Daniel J. Flood. Susivienijimo sekretorius Vincas T. Kvetkas pritaikyta kalba ir paaiškinimais įteikė citaciją, kaip pripažinimą ir įvertinimą didelių kongresmano Flood pastangų ir nuopelnų Lietuvos nepriklausomybės atkovojimo akcijoje. Kongresmanas Flood taipgi yra daug pasidarbavęs pravedimui iškilmingų Vasario 16-tosios minėjimų Atstovų Rūmuose, kurie virsta tradicine Lietuvos Diena. Susivienijimo dvasios vadas prelatas J. F. Baltusevičius ir prezidentas L. Šimutis savo kalbose pareiškė padėką už tokias garbingas pastangas. Kongresmanas Flood čia pat padėkojo už citaciją ir pasižadėjo ateityje nuoširdžiai darbuotis Lietuvos ir lietuvių naudai.

Atvaizde, žiūrint iš kairės dešinėn: Susivienijimo direktorius Kazys Kleiva, redaktorius Matas Zujus, direktorė Albina Poškienė, iždininkas Petras J. Karašauskas, dvasios vadas prelatas J. F. Baltusevičius, kongresmanas D. J. Flood, sekretorius V. T. Kvetkas, iždo globėjas Vincas Abromaitis, prezidentas Leonardas Šimutis, direktorius Walter Činikas, iždo globėja Mrs. Leokadija Donarovich ir viceprezidentas Rapolas J. Valatka.

Kovo mėn. 1 d. prasidėjo vajus LITUANUS žurnalui remti. Jo pravedimu rūpinasi Clevelande veikiąs centrinis LITUANUS Žurnalui Remti Komitetas, talkinamas įvairiuose miestuose veikiančių komitetų. Vajaus metu Komitetas kreipsis į visus šaurius lietuvius, prašydamas paramos šiam informaciniam-kultūriniam leidiniui.

PRANEŠIMAS ŽODYNO REIKALU

Šiuo pranešam mūsų kostumeriams, kad visus **Mariborough's (angliškai-lietuviško ir lietuviškai-angliško) žodyno** turimus egzempliorius išpardavėm ir daugiau negalime gauti. Žodyno skelbimą iš "Garso" išėmėm, vis dėlto gauname užsakymų (čekiais ir money orderiais), kurių negalime patenkinti. Tas užsakytojams ir mums padaro nemalonumų ir ekstra susirašinėjimu. Jei kada pavyks žodyno knygų gauti—paskelbsime "Garse".

"Garso" Administracija

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talso savo nuožiūra.

Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

KARDINOLAS STEPINAC MIRĖ, BET JO IDĖJOS GYVOS

Neseniai mus pasiekė žinia apie mirusį didelį laisvės idėjos šalininką, kardinolą Stepinac. Kardinolas buvo vienas iš tų ganytojų, kurie neatlaidžiai gynė Bažnyčios bei tikinčiųjų teises ir priešinosi komunistiniam persekiojimui.

Po II pasaulinio karo, kada pradėjo siautėti stalinistai, kardinolas Stepinac, kuris tuo metu buvo Zagrebo arkivyskupas, buvo suimtas ir nuteistas 16 metų kalėjimo. Jis buvo pakaltintas už tariamą kolaboravimą su vokiečiais ir jų pastatyta valdžia Jugoslavijoje.

Nors ir žiauriai kankinamas, Stepinac nepalūžo per tardymų dienas ir nei kankinimais nei kitomis žymiomis komunistinio stiliaus priemonėmis iš jo nebuvo išgautas "kaltės" prisipažinimas. Tai buvo pirmasis augštas dvasiškis už Geležinės Uždangos, kurį komunistai suėmė ir surežisavo teismą už "nusikaltimus". Vėliau panašaus likimo susilaukė Vengrijos kardinolas Mindszenty, kuris šiuo metu gyvena pasislėpęs Amerikos atstovybėje Vengrijoje.

Pablogėjus Tito ir Maskvos galiūnų santykiams, spaudžiant viešąjai opinijai, Tito siūlė Stepinac paleisti, bet tik su ta sąlyga, jeigu jis sutiks apleisti kraštą. Tačiau kalinys tada davė nedviprasmišką atsakymą:

"Aš esu visiškai abejingas minčiai mane išlaisvinti, nes žinau, kodėl kenčiu. Tai darau dėl Bažnyčios teisių. Aš esu pasiruošęs mirti kiekvieną dieną. Katalikų Btažnyčia negali būti ir niekada nebus bet kokio režimo vergu."

Bet po 5 metų kalinimo jis vistiek buvo paleistas iš kalėjimo, tačiau jam nebuvo leista eiti arkivyskupo pareigų, o buvo priverstas gyventi namų arešte savo gimtajame kaime. Popiežius Pijus XII, nesutikdamas su Jugoslavijos valdžios pasielgimu, 1952 metais Stepinac pakėlė kardinolu, tačiau kardinoliška kepurė jam negalėjo būti suteikta, kadangi neleido vykti į Romą su teise grįžti namo.

Apie kardinolo Stepinac mirtį ir jo asmenį plačiai aprašė šio krašto ir viso laisvojo pasaulio spauda, iškeldama jo didelį laisvės troškimą ir nepasidavimą komunistinėms užmačioms. Apie kardinolą platų straipsnį paskelbė The New York Times žymus žurnalistas C. L. Sulzberger, savo rašinį užvadindamas "A Dead Cardinal and a Live Cause" (vasario mėn. 15 d.).

C. L. Sulzberger rašo, jog 1950 m. lapkričio mėn. 10 d. jam yra tekę vizituoti Stepinac Lepoglava kalėjimo celėje. Tada šis drąsus kovotojas už teises, nepaisydamas dviejų slaptosios policijos pareigūnų, žurnalistui prancūziškai pareiškęs maždaug tokias pat mintis, kokias mes augščiau buvome pacitavę.

Savo rašinį C. L. Sulzberger pradeda keliais faktais, pažyminčiais idėjinę Katalikų Bažnyčios stiprybę. Žurnalistas čia rašo, jog Stalinas, kuomet jis žengė per katalikiškąją Europą, kartą paklausė savo svečią: "Kiek divizijų kariuomenės turi popiežius?" Kitas diktatorius Napoleonas į šį klausimą anksčiau yra davęs tokį atsakymą: "Vertinki popiežių, lyg jis turėtų 200,000 žmonių armiją." (Napoleono dienomis šis kareivių skaičius buvo didesnis už tą, kurį galėjo caras surinkti).

"Po II pasaulinio karo atėjusių jėgų balanso pasikeitimu, apie 50,000,000 katalikų pateko komunistinėn kontrolėn. Šių ateistinių diktatūrų siekimas buvo katalikiškos jėgos sunaikinimas. Bet dabar, po 15 metų, galima matyti, jog stipri katalikiška srovė dar teka per Rytų Europą,"—sako Sulzberger.

Šiuo metu komunistinis diktatorius jau labiau įvertina Katalikų Bažnyčios jėgą ir visokiais apgaulingais keliais nori tikinčiuosius patraukti į savo pusę. Bet toki Kremliaus siekimai yra greitai pastebimi ir iškeliami viešumoje. Mirusiojo kardinolo Stepinac tvirtas užsispyrimas ir reikalavimas prigimtų teisių rodo daugeliui tikinčiųjų kelią į ateitį.

Edv. Šulaitis

L. VYČIŲ ISTORIJOS REIKALU

Jei ne Lietuvos Vyčių organizacija, prieš 47 metus sukurta, tūkstančiai Amerikoje gimusio jaunimo būtų išaugę daug mažiau sąmoningais lietuviais. Be paliovos minimi, nuolat aiškinami organizacijos tikslai—"Gyventi Tautai ir Bažnyčiai"—pajėgė daugelį tampriai pririšti prie savo tautos.

Aplinkybėms keičiantis, keičiasi ir veiklos priemonės. Kaip pirmaisiais gyvavimo metais daug kovota už Lietuvos nepriklausomybę, taip vėlesniais laikais visais galimais būdais dedama daug pastangų prieš Lietuvos pavergėjus. Lietuvos vardas, jau antros ir trečios kartos lietuvių su drąsa ir meile minimas laiškuose ir amerikiečių spaudoj tūkstančiais kartų. Supažindinti Amerikos visuomenę su didžiu Lietuvos šventuoju, Šv. Kazimiero jubiliejaus proga, Lietuvos Vyčiai išleido knygelę ir jos kelioliką tūkstančių egzempliorių išplatino. Prieš keletą mėnesių išleista nauja, taip pat gražiai iliustruota knygelė apie Marijos pasirodymą Šiluvoje. Štai vėl proga atkreipti dėmesį ir kitataučių ir mūsų pačių jaunimo į reikšmingą ir nedaug žinomą Lietuvos įvykį. Kai kitose mūsų įstaigose "praktiškais sumetimais" lengvai pasiduodama amerikonizacijos įtakai, Lietuvos Vyčiuose nepaliaujamai dedama pastangos lietuvybei žadinti. Organizacijos metiniai seimai yra virtę į didelius, turiningus suvažiavimus, kuriuose spindi lietuviška dvasia, skamba lietuviška daina ir vis stipriau ir giliau įsijungiama į lietuvišką darbą. Išauginta visa eilė vadų, kurių organizacinis sumanumas ir patyrimas dažnai yra naudojamas kitų organizacijų, draugijų ir parapijų veiklai pagyvinti.

Per ilgus metus Lietuvos Vyčiai dirba tikrai neįkainuojamą darbą, kurs dažnai lieka net nepastebėtas. Dėlto praeitas seimas nusprendė imtis žygių, kad šios svarbios Amerikos lietuvių organizacijos darbai nežūtų be jokio ženklo, būtent, išleisti Lietuvos Vyčių Istoriją, kurioje būtų užrekorduota organizacijos kūrėjų troškimai, mūsų galvosena, mūsų pasisekimai ir nepasisekimai. Ši istorija bus rekordas darbščios ir įtakingos dalies lietuvių išeivijos gyvenimo.

Bet knygos išleidimas, tinkamoje formoje, su gausiomis iliustracijomis, yra susijęs su didelėmis išlaidomis. Reiks bent kelių tūkstančių dolerių kol bus galima eiti prie spausdinimo. Tadgi be aukų, be Vyčių draugų paramos, šis projektas yra neįmanomas įgyvendinti.

Dėlto kviečiame visus į talką. Ar vienas doleris ar šimtas dolerių bus mielai priimama ir vertinama. Aukojusieji bent $5.00 gaus po vieną egzempliorių istorijos. Tad nuoširdžiai prašome visų narių, buvusių narių, narių tėvų, draugų, visuomenininkų, lietuviško darbo rėmėjų paskirti savo auką Lietuvos Vyčių Istorijos Fondui, žinant, kad Lietuvos Vyčių Istorija yra turininga ir garbinga dalis visų Amerikos lietuvių istorijos. Savo auką—čekį išrašant KNIGHTS OF LITHUANIA vardu—prašome siųsti Lietuvos Vyčių iždininkui, *Mrs. Rita Pinkus, 76 Providence St., Worcester, Mass.*

Lietuvos Vyčių Istorijos Fondo Komisija: Juozas Bulevičius, Longinas Švėlnis, Stanley Vaitkus.

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE • BUY U.S. SAVINGS BONDS

GARBINGI VYRAI SUSIRŪPINĘ J. A. VALSTYBIŲ ATEITIMI

Gilioj senovėj, dar prieš Kristų, kai žmonija doroviniai nukrisdavo, Dievas sunkiai bausdavo. Visuotinis tvanas, išskyrus keletą teisingųjų, Dievui ištikimų asmenų, sunaikino visą žinomą anų laikų pasaulį. Sodoma ir Gomora buvo sunaikintos iš Dangaus kritusios ugnies, žuvo liepsnose tų miestų gyventojai. Kai žydai, ilgai nesulaukdami su dešimt Dievo įsakymų nužengiant Mozę nuo kalno, nuliedino auksinį veršį ir jį garbino, buvo visi mirties bausme nubausti. Pranašas Jonas, Dievo įkvėptas, Ninivos miesto gyventojams skelbė kas jų laukia, jei nedarys atgailos. Jie paklausė pranašo Jono, grįžo prie Dievo ir tokiu būdu buvo išgelbėti. Daug kitų pavienių asmenų buvo Dievo nubausti už prasikaltimus dar gyvenant jiems ant žemės. Čia aišku—kas nutolsta nuo Dievo ir negrįžta prie Dievo, visados susilaukia bausmės.

Šiandien Jungtinėse Amerikos Valstybėse atsiranda garbingų žmonių, tarp jų buvęs šalies prezidentas Herbert Hoover ir sielojasi dėl Amerikos ateities. Jis aiškiai pareiškė, kad marksizmas, dabartinis komunizmas nuodija mūsų šalį visur, net Eisenhowerio administracijoj įleidęs savo šaknis. Užklaustas — ar visuose valdžios sluoksniuose yra komunistai įsiskverbę, eks-prezidentas atsakė — federalėj, atskirų valstybių ir net vietinėse. Kalbėdamas bankiete, kur dalyvavo du tūkstančiai žmonių, Hoover pareiškė, kad Karolio Markso bei komunistų užmačios plačiai po visą mūsų šalį medžioja sau šalininkų. Krikščionys, tikintieji turi įsitikinti, koks yra pavojus mums, šios šalies gyventojams. Keistos laimės supratimas mūsų šalies gyventojams peršamas įvairių piliečių sambūrių, gražiai skambančiais vardais, kaip "liberalai", "progresyviai" ir kitokiais, neva nekaltais, pavadinimais. Komunistai, girdi, taip veikdami, siekia sunaikinti pavienių žmonių galvojimą, neišskiriant tikybos. Štai kur slepiasi komunistų biaurios užmačios ir glūdi jų užsimojimai. Taigi aišku, kokie yra mūsų nepermaldaujami, melagysčių kupini priešai, kurie stengiasi pavergti visą laisvąjį pasaulį.

Kita šalies nelaimė—tai dorovinis supuvimas, kuris, anot p. Hoover, labiausia pasireiškia judamuose paveiksluose, televizijoj, įvairių įvairiausių suktybių pavidale, jaunamečių bei jaunuolių nusikaltimuose. Kas nors yra pasibaisėtinai negero, kad 1958 metais už didesnius prasikaltimus suimta 2,340,000 nusikaltėlių, o vos tik 88,780 buvo nubausti ir atsidūrė kalėjimuose. Aš nieko nerandu Šv. Rašte, sako p. Hoover, kad būtų galima paleisti pasiutusius šunis į gatvę, bet vadovaujantis Kristaus žodžiais, turi būti nusikaltėliai įmesdinti į tamsybės.

Kitas kalbėtojas J. Howard Pew pasisakė, kad jis yra priešingai nusiteikęs prieš visus įtartinus komunistų pataikūnus. Amerikos tautinės bažnyčios (nekatalikų) taryba savo susirinkime 1959 metų gegužės mėnesį reikalavo, kad komunistinė Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas (U.N.) ir pripažinta Jungtinių Amerikos Valstybių valdžios. J. Howard Pew pastebėjo, kad tai ne tų bažnyčių reikalas kištis ten, kur jiems netinka.

Čia aiški pamoka ir lietuviams, kad negintų tų, kurie gražiai kalba apie komunistus. Šventasis Sostas jau nekartą pastebėjo, kad negalima su komunistais bendrauti, nes jie yra Dievo ir Bažnyčios priešai, tikroj prasmėj šlykščiausi bedieviai ir laisvųjų tautų engėjai.

Sename Įstatyme parodyta, kas įvyksta su tais, kurie atitolsta nuo Dievo ir gyvena be Dievo.

Kaributas Žalgiris

PRIE ŠEIMOS ŽIDINIO

"BYTNIKŲ" GENERACIJOS LAIKMETYJE

PRANYS ALŠĖNAS, Kanada

Nūdienis pasaulis pergyvena didelę moralinę krizę. Vykstant nuolatinei kovai tarp Rytų ir Vakarų arba, kitais žodžiais tariant, tarp komunistinio ir demokratinio pasaulių, susimaišė netgi žodžių sąvokos. Šiandien, pavyzdžiui, jeigu komunistinio pasaulio valdovai sako norį taikos, suprask, jie nori viso pasaulio pavergimo ir tt. Ne be reikalo mūsiškis žurnalistas ir politinis komentatorius Gediminas Galva, sausio mėn. 9 d. "Draugė" paskelbė straipsnį: "Taika—didysis melas". Šiame atvejuje — nebėra reikalo nei dėstyti to straipsnio minčių, jos ir taip numanomos—iš antraštės.

Tokioj aplinkumoj gyvenantis, augantis ir breštantis jaunimas—taipogi pradėjo žengti gana slidžiu keliu, tarytum sukurdamas naują, vadinamą "beatnik'ų" generaciją, kuri ligi šiol jau davė begaliniai didelį procentą jaunų nusikaltėlių. Stebint, pavyzdžiui, Šiaurės Amerikos žemyno jaunimą, juk matome, kad jo eilėse yra kažkas ypatingai netvarkoj. Šio jaunojo žmonijos žiedo eilėse atsiranda ypatingai daug vandalizmo šalininkų, jaunų girtuoklių, ištvirkėlių, vagių ir net žmogžudžių. Gi visa generacija, nežiūrint, kad kai kurių iš jų nėra dar padarę įstatymams nusikalstamų veiksmų, pasivadino, kaip minėjome "bytnikais", o tie "bytnikai"—turi jau savo gyvenimo "tradicijas" ir gyvenimo "stilių". Kas jie? O gi—tai netvarkingumo, tingumo ir savotiško gyvenmo būdo pavyzdžiai. Jie mėgsta audringai ištaršytus plaukus, netvarkingus, neprosytus ir, dažnai, nešvarius drabužius, savotišką elgesį ir—netgi savitą "bytnikišką" kūrybą—eilėdarą ir prozą. Taigi, tokioj aplinkumoj gyvenantis jaunuolis-ė, jeigu dar šiandien nėra nusikaltę gyvenimo viešajai tvarkai ir įstatymams, rytoj jau gali būti tokių eilėse.

Dėl tos tad priežasties dabartiniai jaunimo tėvai ir auklėtojai, pedagogai ir psichologai—suka galvos, kaip atstačius jaunimo eilėse reikiamą tvarką ir kaip ištraukus jaunuolius ir jaunuoles iš "bytnikiškos" aplinkumos, kuri dažnai juos nuveda į nusikaltėlių lagerį.

Ir mums, lietuviams, nūdien gyvenantiems Šiaurės Amerikoj (Kanadoj, JAV-bėse) ši problema turi rūpėti ir, žinoma, ji mums rūpi, nes ir mes auginame jaunąją kartą. Tad šią padėtį svarstyti ir ja sielotis mums netik reikia, bet ir privalu.

Yra siūloma daug ir įvairiausių receptų jaunosios kartos auginimui ir auklėjimui. Čia noriu atpasakojamoj formoj patiekti lietuviams skaitytojams šiektiek tą problemą gvildenančių minčių, kurias paduoda puikus kolumnistas ir jaunimo paslapčių žinovas, Tėvas Fr. Ginder, savo nuolatinėj kolumnoj, pavadintoj "Right or Wrong", laikraštyje "Our Sunday Visitor". Tėvas kun. Fr. Ginder jaunimo atžvilgiu yra gana griežtas, bet jo išvedžiojimai — yra logiški, todėl jo siūlomi auklėjimo metodai—skaitytini priimtinais.

Štai, Pirmiausia, Ko Jūsų Klausia Kun. Ginder?

— Ką jūs darytumete, jeigu pasakius 16-kos metų sūnui, kad jis privalo grįti į namus 11 val. vakare, jis atsisuktų į jus ir paklaustų:

— O jei aš negrįšiu? Kas tada? . . .

— Ir, pagaliau, jeigu jūsiškis sūnus grįžta 1 val. nakties, randa jus laukiantį, nemigusį, susirūpinusį ir, vieton, kad atsiprašius, suspaudžia prieš jus kumštį ir grasinančia: taria:

— Nesakyk man to, ką nori pasakyti, nes bus blogai . . . Iš pykčio—aš galiu tave net . . . užmušti . . .

Šitokios situacijos akivaizdoje, tėve, esą, gal jau pamatysi ir įsitikinsi, jog tavasis sūnelis jau yra trimis ar keturiais coliais augštesnis, gal kokia 40-čia svarų sunkesnis, na, ir tvirtesnis už tave, darbų, vargų ir senatvės nukamuotų . .

— Ir koks tuomet tavasis sekantis žingsnis?—klausia Tėvas Ginder ir toliau tęsia savo išvedžiojimus:

Nesakyk jau dabar, tėve, kad norėtum eiti pas kunigą tartis, nes jau yra pervėlu. Jeigu jaunuolis neturi respekto jums, tuo labiau jis neturės jo kunigui. Šiame gi atvejuje—ir pasidaro begaliniai sunku ką nors bepatarti. Mušti ir bausti jį—jis jau perdidelis, "boarding" mokyklos —[illegible] ir jie nenori imtis prieš tokius nuklaužadas smarkių disciplinarinių priemonių. "Juvenille court'ui" atiduoti savo vaiką—taipogi jums nesinorės, nenorint užtemdyti savo šeimos gero vardo ir tt.

Deja, o tokie ir panašūs reiškiniai su pakrikusiais drausmės ir moralės pagrindais jaunuoliais atsitinka visam žemyne. Ir tai atsitinka daug dažniau, negu kas galvoja ir įsivaizduoti gali. Kieno tai vaisiai? O gi, vadinamojo "Progresyvaus auklėjimo" . . .

Šitokio auklėjimo gadynėj, jaunuolių tėvai tikisi atvesti savo vaikus į gerą kelią ir juos "ištiesinti", kaip jie sako, "mokslišku būdu". Tam reikalui, esą, jie prenumeruoja ir daug skaito įvairiausių magazinų, su patarimais kaip auklėti vaikus, daug perka panašaus turinio knygų. Gaila, magazinai magazinais pasilieka, knygos—knygomis, o jų vaikai—nueina savo keliu . . .

Daugumoj tokios literatūros rašoma, jog niekad nereikia paliesti vaikų fizinėmis bausmėmis, bet su jais "susitarti", "išsiaiškinti", nes, esą, "cukrum visuomet gali privilioti daugiau musių, negu actum" . . .

Pagaliau, anot Tėvo Gindėr, pažiūrėkime į šios problemos veidą. Dievas davė jums autoritetą prieš vaikus. Naudok tą autoritetą, arba prarask viską.

O Kaip Su Vaikais?

Kai tavasis vaikas naudoja negražius žodžius bendrai ir, dargi, prieš tave, jo tėvą ar jo motiną, jam reikia burną išplauti, iššvarinti. Jeigu jis darosi neklaužada, nevenk jo persisverti per savo kelį ir atskaityti keletą diržų. Tas padės jį išauginti geru žmogum.

Ir tai, esą, nėra koks nors žiaurumas. Tai yra auklėjimas, kuris naudotinas visą laiką ir sistematiškai. Tokiu atveju, kai vaikas susilauks 12 metų, drausmė ir paklusnumas jau bus augę ir jo kaulus ir raumenis. Tuo pačiu—pasiliks tėvams respektas jo pasąmonėj visam gyvenimui.

Esą, buvo, yra ir bus gyvos auklėjimo srity šios taisyklės, jog: "Vaikai privalo būti matomi, bet ne girdimi" atseit, visuomet griežtoj priežiūroj. Be to, vaikai neprivalo priekaištauti suaugusiems ir šnekėti ypač atšiauriu tonu, pakol jie nėra užkalbinti. Taipogi jie neprivalo niekad ir niekur išduoti savo tėvų . . .

"Gerbk savo tėvą ir motiną"—įsako 4-tasis Dievo įsakymas. Tai įsakymas, kuris reikia pildyti ir įgyvendinti auginant ir auklėjant vaikus.

Kaip tėvas ar motina, tu turi autoritetą prieš savo vaikus. Tu turi visiškai legalią teisę reikalauti jų paklusnumo, mažiausia, ligi jie sukaks 21 m. amžiaus. Gali iš jų reikalauti pagarbos ir drausmės bausmių pagelba ir, netgi, nurodymu, jog neklausyti tėvų — yra mirtina nuodėmė.

Tikrumoj, esą, ir vaikai mėgsta tokius namus, kuriuose yra reikiama drausmė ir tvarka. Juk tėvai yra—tarytum karininkai, o vaikai—kareiviai. Kas būtų, jeigu kareiviams būtų leista daryti viską, ką tik jie sumanytų? Vaikai—taipogi tą jaučia ir labai gerai supranta. Kur nėra namuose drausmės ir tvarkos, tų namų vaikai nemėgsta, neprisilaiko juose, o jeigu ir ateina į juos iš gatvės, stengiasi dar daugiau netvarkos padaryti. Tai yra gryna tiesa . . .

AMERIKIEČIŲ SPAUDA APIE LIETUVĄ

CHICAGO.—Didieji Chicagos dienraščiai Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, patalpino šiuo reikalu medžiagos. Čia buvo atžymėtas Vasario 16-sios minėjimas, įvykęs vasario mėn. 14 d. Marijos Augšt. mokyklos salėje. "Chicago American", ten dirbančio St. Piežos dėka, patalpino vedamąjį Vasario 16-tosios proga.

Plačiausiai skaitomas Chicagos dienraštis — "Chicago Tribune", vasario mėn. 16 d. laidoje įdėjo Edv. Šulaičio laišką, pavadintą "Lithuanian Holiday". Laiške yra rašoma, kad vasario mėn. 16 d. lietuvių kilmės amerikiečiai minės 42-ją Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Ten primenamas Nepriklausomybės paskelbimas ir per 20 metų padarytas Lietuvos progresas.

"Nežiūrint to, kad Lietuva dabar yra okupuota ir prispausta agresoriaus valstybės—Sov. Sąjungos, aš esu tikras, jog laisvės dvasia Lietuvoje dar yra gyva ir kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma." — [illegible]

SPORTINĖS ĮVAIRENYBĖS

EDVARDAS ŠULAITIS

Sportas ir Vėliavos

Paskutiniais keliais metais, kada sovietų sportininkai plačiau pradėjo rodytis pasaulio sporto arenoje, iškyla daug nesusipratimų su jų sportininkais. Šalia kitų įdomių nutikimų, neseniai pasitaikė vienas linksmas atvejis.

Grindewalde, Šveicarijoje, buvo surengtos tarptautinės moterų slidinėjimo varžybos į kurias atvyko ir sovietinė komanda. Tačiau jų nelaimei, dieną prieš rungtynes kažkas pavogė sovietinę vėliavą, buvusią su kitų valstybių vėliavomis iškeltą pagrindinėje slidinėjimo vietovės aikštės viduryje. Aiškiau pasakius, ji ne tik buvo pavogta, bet ir pats stulpas nužiogiuotas ant kurio ji kabojo.

Sovietinių mergaičių komandos vadovybė dėl to labai užsirūstino ir ji davė ultimatumą varžybų rengėjams, kad jeigu anie iki varžybų pradžios vėliavą iš kur nors neiškas, sovietai nesiteiks startuoti. Varžybų rengėjai skubiai užsakė pagaminti naują Sov. Sąjungos vėliavą, bet ar ją suskubo pristatyti, dar iki šiandien nežinoma.

Toje pačioje vietoje kitą protestą dėl vėliavos iškėlė Rytinė Vokietija. Nors jų vėliavą niekas nepavogė, tačiau jos atstovas nenorėjęs startuoti, pamatęs iškeltą bendrą Vokietijos vėliavą. Tačiau po kiek laiko jis tą protestą atsiėmė ir taip šis vėliavos incidentas buvo taikiai išspręstas.

Sportas ir Pašto Ženklai

Šiuo metu jau yra priskaičiuojama apie 2,000 sportinės tematikos ženklų ir jų skaičius diena iš dienos didėja. Pažvelgus į praeitį, pamatysime, jog pirmieji sportiniai ženklai pasirodė Graikijoje, kada pirmosios modernių laikų olimpiados 1896 m. proga, graikai išleido 12 ženklų seriją. 1906 m. olimpiadai jie dar išleido 14 ženklų.

Iki 1948 m. sportiniai ženklai nebuvo labai madoje ir iki tų metų olimpinius ženklus tebuvo išleidusios tik 11 valstybių. Tačiau nuo tų metų pašto ženklai pabiro kaip grybai po lietaus. Vien tik 1948 m. 10 valstybių ir viena privati firma išleido 46 ženklus, o 1952 m. trylikoje valstybių pasirodė 55 ženklai. Rekordas buvo sumuštas 1956 olimpiniais metais, kada 21 valstybė išleido net 123 ženklus. Yra apskaičiuojama, kad per visą laiką yra pasirodęs 321 olimpinis ženklas.

Sporto ženklais nemaža uždirba jų leidėjai bei kolekcijonieriai, nes jie pašto ženklų rinkėjų tarpe yra gana populiarūs. Dažnai jie yra leidžiami ne olimpiadų populiarinimui, bet paprastais prekybiniais sumetimais. Čia yra buvę įdomių nutikimų, pavyzdžiui Monako valstybėlė 1948 m. išleido teniso pašto ženklą, nors olimpiados programoje teniso visai nebuvo. Pažymėtina ir nedidelė Dominikonų respublika, kuri 1956 m. žaidynėms išleido 24 pašto ženklų seriją, o tuo tarpu į olimpiada nepasiuntė nė vieno sportininko.

Šiu metu olimpiadai Romoje paminėti irgi numatyta išleisti pašto ženklų, kurių, manoma, bus labai daug.

Gedi Sporto Herojaus

Nedaug sportininkų italai taip nuoširdžiai gedėjo, kaip savo "campionissimo" Fausto Coppi, kuris atstovavo geriausiąjį bet kada gyvenusį jų dviratininką, mirusį sausio mėn. 2 d. nuo užsikrėtimo, patirto varžybų metu prancūzų vakarinėje Afrikoje. Fausto Coppi buvo italų jaunimui pasiryžimo simboliu, todėl, kada jo karstas buvo vežamas į kapus, tūkstančiai juodai apsirengusių jaunuolių sustoję pakelėse šaukė: "Fausto, Fausto"!

KADA IŠEITI Į PENSIJĄ?

Svetimšaliai vizitoriai dažnai nustemba išgirdę, kad JAV-ėse paprastai išeinama į pensiją sulaukus 65 metų amžiaus. Jiems atrodo, kad išėjimo į pensiją amžius turėtų būti žemesnis ir žmogus, išdirbęs ilgą savo gyvenimo laikotarpį, turėtų anksčiau pradėti džiaugtis savo darbo vaisiais. Kiti turistai klausia, kodėl pasitraukimo į pensiją amžius yra būtinai nustatytas 65 metų,—argi šis amžius neturėtų būti daugiau diskretiškas.

Patirtis su Socialinės Apsaugos sistema (pagal ją yra apie 70 milijonų dirbančių žmonių visokiausiose profesijose) duoda daugybę įvairių atsakymų į klausimą, kada dirbą žmonės turėtų išeiti į pensiją, ir į klausimą apie priverstiną ar savanorišką į pensiją išėjimą. Nei vienas atsakymas negali būti pritaikytas visoms profesijoms.

Pailiustravimui paimkime du kraštutinumus. Darbininkas, kuris operuoja jėgos reikalingą kūjį anglies kasykloje, turi labai sunkų darbą, reikalaujantį daug fizinės jėgos. Jam gal būt nebereikėtų dirbti, sulaukus 55 metų amžiaus. Iš kitos pusės, inžinierius, advokatas ar egzekutyvinis tarnautojas, kurių darbas nereikalauja fizinės jėgos, galėtų dirbti ilgiau, negu tik ligi 55 metų amžiaus. Yra šimtai tūkstančių skirtingų situacijų su skirtingais atsakymais tarp šių dviejų kraštutinumų.

Darbo unijos ir Darbo Departamentas padarė daug apžvalgų apie tai, ką patys darbininkai galvoja apie išėjimo į pensiją amžių. Šios apžvalgos nurodo, kad yra pažiūrų skirtumų pagal profesijas net tarp šeimos narių.

Tarptautinė Moterų Aprangos Darbininkų Unija turėjo unijos į pensiją išėjimo programą ilgesniam laikui, negu bet kokia kita unija. Ji apklausinėjusi darbininkus, dirbančius drabužių gamyboje, rado, kad 90 procentų darbininkų, sulaukusių 55 metų amžiaus, su džiaugsmu žvelgia į išėjimą į pensiją už 10-ties metų. Tačiau, apklausinėjus darbininkus beveik sulaukusius 65 metų amžiaus, unija rado visai priešingas nuomones —90 procentų norėjo tęsti savo darbą industrijoje.

Kitos apžvalgos parodo, kad darbininkas, sulaukęs 50 ar 55 metų amžiaus, tikisi, jog pasitraukęs į pensiją jis galės žuvauti, laipioti po kalnus ir, kad kiekviena diena bus kaip atostogos. Tačiau, kai jam sueina 65 metai, jis randa, kad nėra taip paprasta staiga pakeisti savo pripratą gyvenimo būdą. Jis [illegible] buvo jo darbas įmonėje, kur jo amžius, patirtis ir išmintis buvo gerbiami ir jis jautėsi svarbiu. Žuvavimas, ar laipiojimas po kalnus jam nebeatrodo pakankamas užpildyti laikui. Be darbo jis nuobodžiauja.

Jau nuo seniai yra žinoma, kad joks žmogus neturėtų pradėti produktyvių savo gyvenimo metų be atitinkamo pasiruošimo ar išsilavinimo. Tačiau dabar mes žinome, kad ši gyvenimo dalis neturėtų būti pradėta be jokio pasiruošimo. Jeigu žmogus išeina į pensiją, jis turėtų tam pasiruošti. Taip, kaip jis išmoko savo amato, jis turi išmokti, kaip ilsėtis seno amžiaus sulaukus ir kaip pasidžiaugti pensininko gyvenimu.

Be tokio pasiruošimo staiga išėjęs į pensiją žmogus pasidaro dažnai tragiška figūra, jaučiasi nenaudingu, nelaimingu savo namuose ir negalinčiu prisitaikyti. Dažnai tokio psichologinio būvio rezultatas yra protinė liga.

Išėjimo į pensijos problemų ekspertai rado, kad senesniems žmonėms reikia specialių laiko praleidimui užsiėmimų. Jie nurodo, kad į pensiją pasitraukęs asmuo turi turėti savo mėgiamą užsiėmimą, kuris atneša kokios nors naudos. Jam reikia išmokti dalyvauti bendruomenės gyvenime ar politikoje, kam jis anksčiau neturėjo laiko.

American Council

PRIMENA LIŪDNĄ LIETUVOS LIKIMĄ

"Osservatore Romano" griežtai pasisakė prieš antireliginės propagandos sustiprėjimą Sovietų Sąjungoje. Čia pasireiškiąs komunistų pavojingas veidmainiškumas. Visur pasaulyje jie skelbia tolerancijos ir koegzistencijos obalsius, o pas save namie veda aršią kovą su tikyba ir tikinčiaisiais. Vatikano oficiozas pabrėžia liūdną Lietuvos likimą. — Vatikano sluoksniai oficialiai dementavo spaudos pranešimus, kad tarp Vatikano ir Sovietų Sąjungos būsią užmegzti diplomatiniai santykiai (E.).

Po savo žinomos kalbos kardinolas A. Ottaviani sulaukė gausių padėkos telegramų bei raštų iš Italų ir kitų. Taip pat telegramas pasiuntė vyskupas V. Padolskis, ministeris S. Lozoraitis ir ministeris S. Girdvainis. Italijos Lietuvių Bendruomenės [illegible] ms

LITHUANIA'S FORTITUDE

Today, as a good many millions of Americans of Lithuanian extraction know, marks the 42nd anniversary of the establishment of the Republic of Lithuania. It is a national holiday comparable to America's Independence Day.

Tragically, what should be a day of unrestrained joy in Lithuania, is totally impossible because of the cruel and ruthless heel of the Russian oppressor. Lithuania like her Baltic neighbors, Latvia and Esthonia, has been in a state of subjugation since 1940.

That year marked the beginning of the modern-day enslavement of the gallant Lithuanians when the Russians literally confiscated the whole country. Through the medium of military force, the Kremlin heartlessly wiped out Lithuania's independent political status, brazenly announcing to the rest of the world that the people had "voted" to become the Lithuanian Soviet Socialistic State.

The Soviet Union's action, a foul stab in the back, made a worthless scrap of paper out of the Treaty of 1926, which guaranteed Lithuania's sovereignty.

Then and there ended, for the time being, the freedom and liberty enjoyned since February 16, 1918, when Lithuania was recognized by the world as Free State.

The callous Soviet domination was interrupted during World War II when Hitler's murderous Nazis occupied the stricken land. But when the tides of war reversed, the Red tyrants returned. They remain in power today. This is why Lithuanians are unable to celebrate their Independence Day; to do so would mean instant punitive measures.

In contrast to the most harsh measures endured during Josef Stalin's regime, conditions these days have eased to a considerable degree in Lithuania. Certain types of mail are now processed although the ban remains on religious articles of any description. Packages of food and clothing may be sent into the country. However, the wily Communists impose near-prohibitive duty costs. Imposts on such packages sent to those in need are almost twice the actual value of the content.

Garrisons throughout Lithuania are maintained at full strength by the Soviet Military. Any open display of patriotism brings immediate punishment. Even the brave Underground Resistance no longer can strike back because the patriots lack access to arms and ammunition.

The puppet government officials, mostly Russian-born, do exactly what they are told by the Kremlin. And the substitution of Lithuanian family groups by Rusian citizens has not ceased. The loyal Lithuanians are sent to Siberia; the Russian substitutes move into the empty homes and assume legitimate Lithuanian identities.

Many of the numerous and historic Churches have long since been confiscated by the Reds and turned into theatres or warehouses. Where once there were 15 churches in Kaunas, there now remains one. Worship is permitted but the Reds intensify brain-washing of the younger Lithuanians.

There is no formal religious training or instruction what soever. Under its National Government, Lithuania had three seminaries with close to 1,000 studying for the Priesthood. Today, there is only one; enrollment dare not exceed 170 at any given time.

The evil inconsistency of all this is readily apparent in the Soviet Union's international policies. Freedom for colonies in Asia and Africa, shouts the Kremlin. But not a word about the slave status of Lithuania and her neighbors.

So Lithuania's 42nd Independence Day necessarily must be celebrated in such Freedom-blessed Nations as these United States. Here at home and in communities adjacent to Shenandoah, those of Lithuanian descent are joined by fellow citizens in extending a heartfelt salute to the people of Lithuania for their remarkable fortitude.

That History shall again repeat by confirming the reality of Lithuania's independence through restoration of the Republic of Lithuania is the wish of those who cherish liberty across the face of the globe.

(Evening Herald, February 16, 1960, Shenandoah, Pa.)

DABAR JŪS GALITE APLANKYT SAVO GIMINES

LIETUVOJE

IR KITAS U.S.S.R. VIETAS

PAVIENIAI ar GRUPĖMIS

Tūkstančiai pasitenkinusių lankytojų sako apie darbingumą COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc., New York, kurs tvarkė jų kelionės į įvairias Sovietų Sąjungos dalis.

Mes padedam jums sutvarkyti vizų ir kelionių reikalus.

Informacijų dėl vizų reikalavimų ir rezervacijų, prašome rašyti arba kreipkitės:

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

46 West 45th Street
New York 36 N. Y.
Tel. Circle 5-7711

COSMOS padeda keliautojams jau nuo 1898

Klausykite

LITHUANIAN MELODIES

Ann Arbor—WPAC—1050 kilocyclės

Sekmadieniais 1:00-1:30 po pietų

RALPH VALATKA, Vedėjas

BRoadway 3-2224

18756 Lesure—Detroit 27, Michigan

COUNCIL 29 KNIGHTS OF LITHUANIA ACTIVITY

NEWARK, N. J. — Newark's Council 29 Knights of Lithuania held their monthly meeting on February 16th at St. George's Hall. Since the day happened to be the 42nd Anniversary of Lithuanian Independence Day, Council president Charles Strolis in calling session to order announced that the major portion of evening's program would be devoted to commemoration of day that has come to mean so much to each and every Lithuanian.

Rev. Peter Totoraitis curate of Holy Trinity Church delivered the invocation following which there was the singing of the Star Spangled Banner and the Lithuanian National Anthem and the Hymn Marija, Marija. Accompanist for the singing was Clement Bagdonas organist of Holy Trinity Church. A moment of silence was dedicated as a tribute to those who made supreme sacrifice in Lithuania's cause, this moment of silence was also dedicated to those who are at present suffering in Siberia as well as those who are in Lithuania at present.

Rev. Totoraitis then gave a lengthy but interesting discourse that dealt with the history of Lithuania etc. and must say that it was very appropriate and stirring oration befitting the event that was being celebrated. Another talker was the pastor of Holy Trinity Rt. Rev. Monsignor Ignatius Kelmelis, who also delivered a very excellent speech in connection with theme of day; also called on to talk was Miss Helen Shields of Philadelphia, Pa., who extended greetings on behalf of the Supreme Council—she is vice president of the Knights of Lithuania.

A resolution in fitting with observance was adopted and sent on to the House of Representatives, Washington, D. C.

The celebration was given publicity in the Newark Evening News on February 17th also in same vein letters to the editor in Newark publication on the 16th, and the Jersey Journal of Jersey City, N. J. on the 17th, respectively, both letters were given space of importance on the editorial page. They were sent in by Frank Vaskas former national chairman of the Lithuanian affairs committee.

The observance was closed with the singing of the Knights of Lithuania Hymn and Benediction by Monsignor Kelmelis. A social hour followed.

F. V.

KREPŠININKAI LAIMI

Chicago, Ill. — LSK Neries krepšininkai gražiai pasirodo Marquette parko krepšinio pirmenybėse, kur jie turi 10 pergalių iš 11 rungtynių. Jiems čia yra vilčių išeiti pirmenybių nugalėtojais. Rungtynės vyksta sekmadienių popietėmis Marquette parko sporto salėje, prie 67-tos ir Kedzie gatvių. *E. S.*

NEW ARMY NURSE OF LITHUANIAN STOCK

U. S. Army Signal Corps Photo

SECOND LIEUTENANT JOHN J. STEPULIS (L) receives congratulations from Colonel James Q. Simmons, Jr., Deputy Surgeon, First U. S. Army, on his commissioning February 16 in the Army Nurse Corps.

Lt. Stepulis is one of the rapidly-increased number of male registered nurses entering the Army Nurse Corps. He is a graduate of Medical Center—Jersey City Hospital School of Nursing, in New Jersey, and has been doing general duty nursing there since his graduation last September.

His mother, Mrs. Della Stepulis of 256 Battle Ave., Exeter, Pa., is active in Lithuanian circles and at present is financial secretary of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America, lodge 57.

His late father Vincas Stepulis was active in the Alliance affairs also, being secretary of lodge 57 for many years and was a member of Statutes Committee of the Alliance.

Lt. Stepulis was secretary of the Senior Class in Nursing School. He graduated from Exeter High School in 1956 and was a member of the High School Band.

He will be stationed at Madigan Army Hospital, Tacoma, Washington, after completing an 8-9 weeks at the Army Medical Service School, Brooke Army Medical Center, Fort Sam Houston, Texas. He is particularly interested in neuropsychiatry.

COMMEMORATION OF THE 42-ND ANNIVERSARY OF LITHUANIA'S INDEPENDENCE DAY

WASHINGTON, D. C.—Like all freedom loving Lithuanians, Washingtonians did not lag behind in the commemoration of the 42nd anniversary of Lithuania's Independence day, beginning with a solemn High Mass at St. Mathew's Cathedral on the 14th of February. The Rt. Rev. John K. Cartwright, rector of the cathedral, noted the day in his sermon with appropriate words of hope and expectation of freedom for all oppressed peoples. The inclement weather did not deter the brave souls who attended the mass and luncheon which followed in the Washington Hotel.

Guest speakers at the luncheon were the Hon. Ray J. Madden, Congressman from the first district of Indiana, the Hon. Joseph Kajeckas, charge-de-affaires of Lithuania, and Mr. L. Šimutis, chairman of the Lithuanian American Council and editor of "Draugas". Invocation by Monsignor John A. Abbo, Professor at Catholic University, and formerly on the Papal Nuncio's staff in Kaunas. Miss Barbara Darlys, president of the American Lithuanian Society of Washington, opened with well chosen words regarding the commemoration and aims of the Society. Miss Darlys introduced the master of ceremonies, Mr. Joseph Zamites, who proceeded with program.

In his speech, U. S. Congressman Madden alerted all to the menace of communism, and asserted to continue his fight to protect the United States from communistic influence, which has softened since the visit of premier Khruschev to the U. S. Dr. Kajeckas was in excellent oratorical form and held the listeners spellbound. In an extemporaneous talk, Mr. Šimutis made the observation that "in this very hotel, American-Lithuanians met for the first time to ask President Wilson and the Congress for recognition of Lithuania's autonomy". He expressed the firm hope that Lithuania will again enjoy freedom in time to come. Dr. Kajeckas read a message from the assistant secretary of State. The Voice of America recorded the program for future rebroadcast. Benediction by the Rt. Rev. Cartwright.

At the close of the program, the American Lithuanian Society presented a hand-carved Lithuanian art plate to Monsignor Cartwright in token of his continued friendliness and understanding of the Lithuanian cause, and a small prayer book (composed by three Lithuanian girls exiled in Siberia). Making the presentation, in national costumes were Elena Jurgėla, Laima Saldukas and Juratė Malkin.

The Committee on arrangements deserves a vote of thanks for their zeal and effort to put forth this dignified and interesting program.

We who were able to attend the opening of Congress on the 16th of February, heard the opening prayers for Lithuania, in the House of Representatives by the Rev. F. Giedgaudas, O.F.M., and in the Senate, the Rev. B. Gauronskas of Ansonia, Conn. Later, spirited expressions re the Lithuanian cause, were made by the Senators and Congressmen, which will be entered in Congressional Record. It must have thrilled these humble priests to enter the chambers of Congress, to pray for our Lithuanian brethren in exile.

The reception at the Lithuanian Legation that evening, was attended by State Department officials, Senators and Congressmen, members of the diplomatic corps, high ranking clergy, among whom was the chaplain of the Senate, Dr. Frederick Brown Harris with Mrs. Harris. Dr. Harris introduced the Rev. Gauronskas to the Senate.

An interesting reproduction of a typical Lithuanian wedding party with the male and female dolls in native costume was on exhibition in one of the rooms. It was of great interest especially to our American friends.

A life-sized portrait of the Lithuanian patriot signatories dominated the scene at the legation. Yellow, green and red colors were in evidence everywhere, including a replica of the Lithuanian flag on the icing of the birthday cake.

From out of town, present were such stalwarts of Lithuanian action, L. Šimutis, Miss Mary Kizis, M. Zujus, W. Kvetkas and many others. In our Washington colony, we have two offsprings of Lithuania's presidents: Mrs. M. Valuais, daughter of President Smetona and Mr. K. Grinius, son of President Grinius, who were also present at this memorable reception.

The Charge-de-affairs of Lithuania and Madame Kajeckas graciously received the many guests. Colorful Lithuanian costumes lent an air of festivity. This day was also the wedding anniversary of the Kajeckas' and the Lithuanian group remained longer to wish them "ilgiausių metų".

OTHER NEWS ITEMS OF INTEREST

The Lithuanian Women's Club held a concert and dance on January 30, at the CADOA clubhouse. The purpose, to aid the 16th of February school in Germany. The program was capably arranged by the committee chairman, Mrs. Elena Jurgėla under the guidance of the Club president, Mrs. B. Tautvilas. Mrs. G. Grinius was in charge of the bountiful buffet, which was contributed by many of the club members. Participating in the concert program was Miss Barbara Darlys, accompanied by Miss Eva Dubicka. We are singularly fortunate to have opera star Miss Darlys in our midst. She was enthusiastically received by the audience for the rendition of operatic excerpts and several Lithuanian songs written by Mrs. Cerys-Mulks. Mr. Henrikas Kacinskas, the celebrated Lithuanian actor, gave an entertaining reading of "Kraitis" by Šatrijos Ragana. His inimitable style and artistic talent held the listeners in rapt attention. Mr. Kacinskas is to be commended for his ever willingness to perform and contribute his talents to any good cause. He, too, is a resident of the nation's capital.

* * *

The Christmas Pageant of Peace was resumed after a year's absence due to public demand. The Lithuanian tree was the center attraction because of its unique and unusually original decorations, made by the students of Maria High School, Chicago, according to instructions of their art teacher, Sister Gracia. They were sent to the legation and the Women's Club of Washington under the sponsorship of the Lithuanian Legation decorated the tree.

* * *

A program held in connection with the peace pageant at the Lisner auditorium including an expert group of Lithuanian dancers from Baltimore who were a credit to us Lithuanians. We were proud to have them show their talent.

* * *

Mr. K. Žalkauskas, former chairman of V. Tarybos, has undergone surgery at the National Institute of Health and is now on the convalescent list. W. wish him a speedy recovery.

* * *

Mrs. M. Skleris, widow of the famous painter, is returning to Europe after a lengthy visit with the Grinius's.

* * *

The present officers of the American Lithuanian Society are: President Miss Barbara Darlys, vice presidents—Joseph Žemaitis and B. Paramskas, treasurer Joseph Gabralowitz, secretaries—Mrs. Louise Eurkoos and Miss Genevieve Petcavage.

Louise Eurkoos, R. N.

U. S. CENSUS

On March 1, 1790—170 years ago—Congress passed the Act providing for the first census. The states and territories, then comprising the Union had a total population (exclusive of Indians) of 3,929,214—about half the present population of New York City. The most populous was Virginia, with a population of 747,610. In earlier times the population of the American colonies had only been estimated. When the Governor of New York in 1712 attempted to take a census, he met with opposition on Biblical grounds, and a few years later New Jersey's plan to take a census faced similar public resistance. Aside from religious reasons, people objected to a census because the count was to be used to determine conscription and taxation. The United States Constitution directs that a census be undertaken every ten years for purposes of determining representation of each state in the House of Representatives although census data is used in many other important ways. According to the 1950 census, the population of the United States was 150,697,361—however, it is estimated that the 1960 census, to be taken on April 1, will show a figure of about 180,000,000.

American Council

Honest error is to be pitied, not ridiculed. — Lord Chesterfield.

MIRĖ P. ALIŠIS

Cicero, Ill.—Pračjusią savaitę mirė Pijus Ališis, sulaukęs 72 metus amžiaus. Jis Amerikon buvo atvykęs 1909 m. ir tarnavo kariuomenėje I pasaulinio karo metu. 1921 m. grįžo Lietuvon, o 1950 m. antru kart atvyko į Ameriką. Pradžioje gyveno New Yorke ir 1955 m. persikėlė į Cicero. Čia taip pat gyvena dvi jo ištekėjusios dukros, sūnus ir jauniausioji dukra. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse. *E. S.*

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSTON, Penna.—7-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 1 P. M. Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill. — 15-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 2 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, dalyvaukite susirinkime.

CHICAGO, Ill. — 16-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, Šv. Mykolo parapijos salėje.

NEWARK, N. J.—19-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumai, Šv. Jurgio Draugijos svetainėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumai pobažnytinėje Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 1 P. M., Šv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa. — 80-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narės, dalyvaukite.

MAHANOY CITY, Pa.—81 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn.—82-ros kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill.—83-čios kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, po sumai, Visų Šventų parapijos svetainėje.

KINGSTON, Pa. — 84-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—85-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Vincento parapijos pobažnytinėj svetainėj.

WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus kovo 12-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

CICERO, Illinois. — 48-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 1 P. M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus kovo 10-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P. M.

New Philadelphia, Pa.—51 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumai parapijos svetainėje.

EXETER, Penna.—57-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 1 P. M., Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje.

DuBOIS, Penna. — 78-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po 10 val. Mišių Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

NORWOOD, Mass.—81-os kuppos susirinkimas bus kovo 9-tą dieną, 7:30 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Street.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 1 P. M., Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

EASTON, Penna.—93-čios kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių Šv. Mykolo parapijos svetainėj.

ROCHESTER, N. Y.—103 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 9 val. ryto, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

BRADDOCK, Penna.—105 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 9 val. ryto, Šv. Izidoriaus parapijos svetainėje.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas bus kovo 21-mą dieną, 7:30 val. vakare, Šv. Andriejaus parapijos svetainėje.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—142 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po sumos (11:15 A. M.).

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumai, Švč. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Jurgio parapijos svetainėj.

CASTLE SHANNON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 1 val. P. M. pas kuopos pirmininką Motiejų Abraitį, 1311 Groveton St.

E. ST. LOUIS, Ill. — 179 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišių.

KINGSTON, Pa.—209-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 2 P. M., Šv. Marijos parapijos svetainėje.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po paskutnių Mišių parapijos svetainėje.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

PITTSBURGH, Pa. — 254 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 2 P. M. Mykolo Čieponio namuose, 3945 Liberty Avenue, Pittsburgh.

DETROIT, Mich.—265-tos kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, 10 val. rytą, Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.

CLEVELAND, Ohio.—307 kuopos susirinkimas bus kovo 13-tą dieną, tuoj po lietuviškų pamaldų P. Šv. Nesiliaujančios Pagalbos parapijos svetainėje.

"SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI"

Istorija ir numizmatika. Su angliška santrauka. Parašė K. Karys. Bridgeport, Connecticut, 1959. 396 p. Kaina $10.00.

Karys, žinomas lietuvis numizmatikas, numizmatikos skyriaus redaktorius Lietuvių Enciklopedijoje, veikalo "Nepriklausomos Lietuvos pinigai" (New York, 1953) autorius bei buvęs Kauno monetų kalyklos direktorius, patiekė dabar mums senųjų lietuvių mokėjimo priemonių istoriją.

Šis prieš antrąjį didįjį karą pradėtas, plačiais medžiagos rinkiniais, smulkiomis literatūrinėmis studijomis pagristas, didžiu idealizmu bei patriotizmu parašytas darbas apima tris pagrindinius skyrius: I. Priešpiniginis laikotarpis Lietuvoje (čia įeina ir svetimieji pinigai); II. Lietuvos pinigai ligi Vytauto Didžiojo mirties ir II. Lietuvos pinigai iš unijos su Lenkija laikotarpio. Pabaigoje išsami literatūros, vardų ir dalykų rodyklė.

Autorius pasiėmė nedėkingą ir sunkų uždavinį—išspręsti visas ligi šiol neišaiškintas senosios lietuvių pinigų istorijos problemas. Prieš visą eilę kitų tos srities specialistų atsargias prielaidas (arba nutylėjimus), Karys patiekia savuosius tvirtinimus. Tačiau kaikurie iš jų yra labai problematiški: pavyzdžiui, kad ženklelis "X" ant kaikurių Kęstučiui priskiriamų monetų yra vertybės ženklelis, kaip kad ant romėnų denarų (p. 132), arba kad Vytauto Didžiojo (1392-1430) antspauda pavaizduotas Vytis herbe, kurį Vytautas savo rankoje laikė, yra ne Vytauto, o jo tėvo Kęstučio (p. 137, 138).

Tų ir kitų problemų arčiau paliesti čia nesiimu, nes jos yra tokios rūšies, kad galėtų iššaukti ilgas diskusijas.

Veikalo minusas—Karys nepatiekia monetų katalogizacijos. Dėlto jo darbu rinkėjai ir t. t. negalės pasinaudoti monetoms apspręsti. Tam reikalui jie turės, kaip ir ligi šiol, naudotis kitais darbais, šiandieną jau sunkiai prieinamais.

Suglaustai: darbas vertingas ir gausiai iliustruotas. Jį reikia laikyti kaip naudingą ir rekomenduotiną netik numizmatikams, bet ir kitiems skaitytojams, norintiems orientuotis senosios Lietuvos istorijoje.

Aleksandras Blatbarzdis

LRKSA 13 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

13 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks kovo (March) 6 d., 9:30 rytą Šv. Alfonso parapijos svetainėje, choro kambary.

Kadangi šiemet bus seimas, kurs jau netoli, be to jis įvyks Susivienijimo gimtiniam Wyoming Klony, Pa., todėl visi nariai ir visos narės prašomi susirinkime dalyvauti, kad galėtume paruošti sumanymus bei pasiūlymus Susivienijimo ir visų narių gerovei.

J. G. Budelis, sekr.

DIEVAS SU MUMIS

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 72 puslapių, paveiksluotas. Kaina 30 centų egzemplioriuo.

Užsakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS PAAUKOJO BALF'UI $25.00

Antradienį, vasario 23, Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubas laikė reguliarį mėnesinį susirinkimą Redington viešbučio patalpose, Wilkes-Barre.

Tarp kitų svarstymų ir nutarimų, biudžeto komisijos pirmininkei Mrs. F. Butkauskienei rekomenduojant, Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui (FALFui) paskirta $25.00 auka nelaimingų Lietuvos tremtinių šelpimui. Taipgi nutarta skirti $100.00 metinę stipendiją lietuvių kilmės jaunuoliui lankančiam King's kolegiją—tokie paskyrimai po šimtą dolerių bus daroma per keturis metus. Taipgi paskirstytos aukos kitiems labdaringiems tikslams.

Miss A. Marcelonis raportavo apie sekančius klubo parengimus, o Mrs. M. Shakalun raportavo apie metinę vakarienę ir šokių pramogą įvykusią sausio mėnesį.

ŠV. VARDO DR-JOS PRAMOGA

Miners Mills Šv. Pranciškaus parapijos Šv. Vardo draugija rengia keptos kumpienos vakarienę (Baked ham dinner) šių metų kovo 6-tą, sekmadienį, parapijos auditorijoj. Vakarienė bus duodama nuo 4 iki 7 valandos vakaro. Pelnas Šv. Marijos Villos Elmhurste senelių prieglaudos naujų patalpų fondui. Edward Yanchuk, kurs yra F. W. Woolworth krautuvės, Wilkes-Barre, virtuvės manageris, yra generalinis rengimo komisijos pirmininkas. Tikietus galima bus įsigyti prie durų svetainėje. Rengėjai kviečia parapijiečius ir svečius dalyvauti šioje pramogoje ir paremti kilnų tikslą.

PAGERBĖ VIKTORĄ KAMARAUSKĄ

Šių metų vasario 20 Hudack's cafe patalpose, Edwardsville, šios įstaigos personalas surengė pagerbimą žinomam Wyoming Klonio lietuvių veikėjui, buvusiam lietuvių radio programų vedėjui Viktorui Kamarauskui, kurs 1959 metų gruodžio 1 dieną išėjo pensijon. V. Kamarauskas nuo 1925 iki minėtos datos darbavosi Luzerne apskrities teismo rūmuose kaip perkalbėtojas—interpreter.

Po skanių užkandžių turėta programa, kurios vedėju buvo Petras Sabaliauskas. Pritaikintas kalbas pasakė LRKSA 209 kuopos ilgametis finansų sekretorius ir solenizanto artimas draugas Antanas Agurkis, taipgi Silvestras Kuosa, Adolfas Norvaiša ir Albertas Kalinauskas. Solenizantui taipgi įteikta vertinga dovana. Dalyvavo apie 55 asmenys.

ONA RUTKAUSKIENĖ ŽUVO AUTOMOBILIO NELAIMĖJE

Vasario 26-tą naktį 19 metų William Smith iš Laurel Run savo mašina sunkiai suvažinėjo 67metų amžiaus Oną Rutkauskienę, gyvenančią 704 Main St., Sugar Notch. Rutkauskienė mirė po dviejų valandų Wyoming Valley ligoninėje. Palaidota kovo 1-mą iš Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, Sugar Notch išgyveno 49 metus, priklausė prie parapijos ir Altoriaus-Rožančiaus draugijos. Paliko vyrą Juozą, šešias dukteris, tris sūnus, 22 anūkus, tris proanūkus ir du brolius.

Amžiną atilsį!

MIRĖ KATRĖ VISGAITIENĖ

Trečiadienį, vasario 25-tą, žento ir dukters Dr. ir Mrs. Francis Mathus namuose, 66 Oxford Dr., Tenafly, N. J., mirė ilgametė LRKSA 7 kp. narė Mrs. Katrė Visgaitienė, gyv. 20 Sand St., Pittston, Pa.

Pašarvota buvo direktoriaus C. A. Kižio įstaigoje, Pittston, Pa.

Iškilmingos laidotuvės įvyko šeštadienį, vasario 27, iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko 52 metai atgal ir įsikūrė Pittstone. Priklausė prie LRKSA 7 kuopos, Altoriaus-Rožančiaus, Švč. Sakramento ir Šv. Pranciškaus Trečiojo Ordino draugijų. Jos vyras Matas mirė gruodžio mėnesį, 1948 metais. Jos duktė Marijona Visgaitytė virš dvidešimt metų dirbo LRKSA centro įstaigoje.

Velionė buvo dievota katalikė, gera lietuvė ir tokioje dvasioje išaugino savo vaikus.

Liūdesy paliko dukterį ir žentą Dr. ir Mrs. Francis Mathus, dukterį Marijoną, sūnų Kazį, gyv. S. Orange, N. J., anūką ir seserį Marijoną Valūnienę Pittstone.

Amžiną atilsį suteik jos vėlei. Viešpatie! Šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

MIRUSIEMS AMŽINĄ ATILSĮ

A. A. JIEVA LUKASEVIČIENĖ, gyv. 59 N. Landon Ave., Kingston, mirė vasario 28-tą General ligoninėj; pašarvota buvo direktoriaus Šukviečio įstaigoje; palaidota kovo 2-rą iš iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, šiame rajone išgyveno apie 50 metų. Paliko vyrą, dvi dukteris, penkis anūkus ir penkis proanūkus.

A. A. MYKOLAS POTASKEY, gyv. 234 Orchard Street, Exeter, mirė vasario 29-tą, pašarvotas buvo direktoriaus C. A. Kižio įstaigoje, Pittstone; palaidotas kovo 3-čią iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis iš Lietuvos atvyko 60 metų atgal ir visą laiką gyveno šiame rajone. Paliko sūnų, dukterį ir vieną anūką.

LITUANUS žurnalo vajaus proga, LITUANUS Žurnalui Remti Komitetas išleido mažą leidinėlį, trumpai apibrėžiantį LITUANUS žurnalo leidimo faktus ir talpinantį lietuvių veikėjų bei kitataučių pasisakymus apie LITUANUS. Leidinėlio viršelio projektą paruošė Clevelande meno studijas baigęs Algis Muliolis.

Wethersfield, N. Y.—Vasario 27-tą dėl gaisro žuvo trys Mr. ir Mrs. A. T. Steward vaikai.

PAJIEŠKO

Aš, Juozas Kinčius, Kazimiero Kinčiaus sūnus, pajieškau dėdės Juozą Kinčių ir dėdienę Oną Norkienę, kurie yra atvykę į Ameriką prieš 50 metų ar dar anksčiau. Prašau atsišaukti, arba kas žinote apie juos prašau pranešti šiuo adresu: *Joseph Kinčius, 1059 N. Military, Detroit 9, Mich.*

METINIS PIKNIKAS ELMHURSTE

Šį metą, kaip ir visada, įvyks metinis piknikas arba lietuviška diena prie Šv. Marijos Vilos gražaus ežeriuko Elmhurste liepos 24 dieną, o jei tą dieną lytų, tai piknikas būtų nukeltas į sekantį sekmadienį, liepos 31.

Šiuo nuoširdžiai prašoma visų draugijų ir organizacijų tomis dienomis neruošti jokių savų piknikų, parengimų ar išvažiavimų, kad tuo būdu nebūtų atitraukti žmonės nuo šio metinio pikniko Elmhurste. Ypatingai šiais metais norima, kad kuo didžiausias žmonių skaičius dalyvautų Elmhursto piknike ir kad tuo paremtų Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vedamą senelių prieglaudą ir kurios patalpų statyba bus pradėta šių metų vasarą. Visas pikniko pelnas eis naujų namų statybai. Nuoširdžiai visus kviečiame dalyvauti piknike ir paremti mūsų statybą.

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys

SHENANDOAH, PA. ŽINIOS

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Sekmadienį, vasario 14, parapijos kunigai per visas penkerias Mišias skelbė žmonėms, kad antradienį, vasario 16, bus Lietuvos Nepriklausomybės 42 metų sukaktis. Šia proga paaiškino žmonėms apie nelaimingą Lietuvos padėtį. Kvietė visus prie maldos už Lietuvą prašant Aukščiausio jai laisvės ir ištvermės tikėjime. Antrą valandą po pietų iš Pottsville, Pa., radijo stotis parapijos choras turėjo pusvalandį, sudainavo Lietuvos himną ir keliolika lietuviškų dainų.

Vasario 16 d. rytą kun. klebonas J. Karalius atnašavo šv. Mišias už Lietuvą ir už gyvus ir mirusius jos žmones. Antrą valandą po pietų, parapijos mokyklos vaikučiai, Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui, bažnyčios svetainėje, tautiniais drabužiais pasipuošę, atliko tautinių šokių ir dainų programą. Vietinis anglų kalba dienraštis "Evening Herald" parašė stiprų vedamąjį straipsnį, ginantį Lietuvos reikalus ir teisę į Nepriklausomybę. Šios apskrities atstovas Dr. Ivor Fenton tąjį editorialą patalpino Kongreso Darbuose — "Congressional Record" vasario 18 d., be to minėtas atstovas Dr. I. Fenton vasario 16 d. Atstovų Rūmuose, Washington, D. C., pasakė stiprią kalbą smerkiant komunistų imperializmą ir ginant Lietuvos teisę į Nepriklausomybę.

Mišios už Mirusius Klebonus

Vasario 17 d. 10 val. rytą klebonas kun. A. J. Karalius, asistuojant kun. Pijui Česnai ir kun. Albinui Neverauskui, atlaikė iškilmingas šv. Mišias už mirusius šios parapijos buvusius klebonus: kun. Andrių Strupinską, Šv. Kazimiero parapijos steigėją, kun. Petrą Abromaitį, kun. Simoną Pautienių, kun. Antaną Miluką, kun. Albiną Kaminską, kun. Juozą Dumčių. Šv. Mišiose dalyvavo virš penkiolika kunigų. Parapijos mokyklos vaikučiai gražiai giedojo.

Parapijos Apyskaita

Šv. Jurgio parapija kas metai pabaigoje sausio mėnesio išspausdina knygeles — finansinę parapijos apyskaitą. Pernai pajamų turėjo $64,675.23, išlaidų $59,964.00. Pataisoms ir pagerinimams išleista arti $9,000.00. Šiandien, įnimant kapinių fondą, sutaupų turi $71,522.58. Pažymėtina, kad kun. J. A. Karaliui užimant šioj parapijoj klebono vietą skolos rado $100,000. Mokyklos neturėta. Šiandien turi mokyklą, skolos išmokėtos ir sutaupų viso $71,522.58. Dėl stokos darbų kietosios anglies kasyklų rajone, parapijiečių skaičius daugiau kaip per pus sumažėjęs. Šiandien parapija turi 3,225 sielas.

Pereitais metais vedybų būta 22, krikštų 49, mirimų 56. Dvasinis stovis parapijos geras. Išklausyta virš 25,000 išpažinčių, išdalinta 55,400 šventų Komunijų.

Dzūkas

MINĖJOM TAUTOS ŠVENTĘ

BRIDGEPORT, Conn. — Vasario 21-mą Šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyko Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 42 metų sukakties minėjimas.

Vakarą atidarė A. Stanišauskas. Kalbėjo klebonas kun. J. V. Kazlauskas, parapijos vikaras kun. J. Juškevičius ir svečias Antanas Skerys iš New Yorko.

Meninę programą pradėjo V. Barkus solo padainuodamas "Leiskit į tėvynę," A. Pociaus, ir "Graži čia giružė," Aleksio. Dalia Janiūnaitė deklamavo, Ed. Barius ir Dalia Janiūnaitė gražiai pagrojo akordionais. Eilėraščius deklamavo vaikučiai ir mergaitės. Kvartetas, kurį sudarė Elena Janiūnienė, Birutė Kuklerienė, Vladas Barius ir Jonas Butkus, padainavo "Tas ne brolis," A. Vanagaičio, ir "Į darbą vieningą," Žižiūno. Visiems akompanavo A. Stanišauskas.

Lietuvos laisvinimo reikalams iš viso aukų surinkta $220.50.

Vietinio ALTo skyriaus valdyba nuoširdžiai taria ačiū klebonui kun. J. V. Kazlauskui už skelbimą bažnyčioje, už suteikimą svetainės ir visiems, kurie atliko programą, aukojo ir dalyvavo minėjime.

ALTo Skyriaus Valdyba

Thompson, Ill.—Vasario 28-tą sniege paskendusiam name rado mirtinai užšalusią 8 asmenų šeimą—Leroy C. Hensel, žmoną ir šešis jų vaikus.

LOS ANGELES, CALIF.

Vasario Šešioliktosios Minėjimas

Vasario 16-sios minėjimui, įvykusiam vasario 14 d., vadovavo ALT-bos Los Angeles skyrius. Minėjimas įvyko tuoj po pamaldų Šv. Kazimiero parapijos salėje. Tikrai įdomią ir turiningą kalbą pasakė prof. Simas Sužiedėlis, "Darbininko" redaktorius, kuris buvo atvykęs į ateitininkų šventę, suruoštą vasario 7 dieną. Po ateitininkų šventės jis pasisvečiavo savaitę laiko Los Angeles mieste, sulaukdamas Vasario 16-sios minėjimo. Šiais metais Vasario 16-sios minėjimas buvo skirtas tik lietuviams. Iš kitataučių beveik niekas nedalyvavo, neskaitant vieno vengro ir vieno amerikiečio. Nė žodžio apie Vasario 16-tąją nebuvo amerikiečių spaudoje. Nesudaryta proga lietuviams susitikti su šventės pagrindiniu kalbėtoju Simu Sužiedėliu. Praeityje visad būdavo suruošiami pietūs ar vakarienės, kurių metu dalyviai turėdavo progos pagvildenti lietuviškus reikalus su minėjimo pagrindiniu kalbėtoju. Atrodo ,kad ALT-bos vietos skyrius galėtų Vasario 16sios minėjimą iškilmingiau ir sumaniau pravesti, išnešant Lietuvos bylą plačiau į kitataučių ir amerikiečių tarpą.

Didžiulė Ateitininkų Šventė

Los Angeles ateitininkai iškilmingai paminėjo vasario 7 d. savo organizacijos 50 metų ir savo vieneto 10 metų sukaktį. Į šią šventę buvo atvykęs Ateitininkų Federacijos vadas prof. Simas Sužiedėlis iš New Yorko. Tą dieną ateitininkai (moksleiviai, studentai ir sendraugiai) priėmė bendrą komuniją, turėjo iškilmingą aktą parapijos salėje, gi vakare—literatūros ir muzikos vakarą bei šokius. Šventėje dalyvavo didelis skaičius ir nenarių. Ateitininkams moksleiviams vadovauja Saulutė Brazdžionytė, studentams — Violeta Mitkutė ir sendraugiams—Ignas Medziukas. Vasario 13 d. ateitininkai turėjo susirinkimą su savo vadu S. Sužiedėliu, kurio metu buvo aptarta visa eilė organizacijos problemų.

Lietuviai Statys Savo Namus

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės iniciatyva sudarytas pastovus lietuvių namų statymo komitetas: pirmininkas J. Uždavinys, vicepirmininkai—A. Skirius ir J. Kojelis, sekretorius J. Andrius, kasininkas V. Sakalauskas ir valdybos nariai—J. Truškauskas ir M. Aftukienė. Šis komitetas apjungia visas organizacijas, išskyrus dalį tautininkų, kurie nenori eiti į bendrą darbą. Kapitalas lietuvių namų statybai organizuojamas akcijų būdu: vienos akcijos kaina—25 doleriai. Los Angeles ir apylinkės lietuviai su didžiu entuziazmu šį didžiulį užsimojimą remia. Los Angeles lietuviams tikrai reikia savų namų!

rp.

MINĖJOM LIETUVOS ŠVENTĘ

ST. PETERSBURG, Florida. —Vasario 15 d., 1960 m. iškilmingai minėjome Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 42-ją metinę sukaktį Lietuvių choras ir SLA 173 kuopa rūpinosi surengimu. Buvo turininga ir įvairi programa.

12-tą valandą buvo pietūs. Pavalgius, Kazys Štaupas, choro vedėjas ir SLA 173 kuopos pirmininkas, atidarė programą ir paaiškino tvarką. Po Amerikos ir Lietuvos himnų, choras sudainavo tris dainas. Kalbėjo buvęs teisėjas advokatas J. Žiuris iš Chicagos, D. Kuraitis ir P. Pocius. Deklamavo p. Štaupienė, publika iššaukė ją atkartoti. Taip pat puikiai pasirodė ir P. Karaliūnas su lietuviškų eilėraščių deklamavimu apie lietuvių vargus.

Toliau buvo rodomi D. Kuraičio kelionių po Rusiją, Lenkiją ir kitas šalis vaizdai.

Nors St. Petersburg'e yra mažas lietuvių skaičius ir dauguma yra seni žmonės — pensininkai, betgi Lietuvos išlaisvinimui aukų sudėjo $430.50.

Garbė Lietuvių chorui, o labiausia pp. Štaupams, nes daug dėjo pastangų, kad minėjimas būtų sekmingas.

Po programos buvo šokiai. Visi patenkinti minėjimu.

Ten buvęs

PARDAVIMUI

Gerai įrengtas COCKTAIL LOUNGE ir RESTORANAS, South Wilkes-Barre, Pa. Dėl platesnių informacijų ir pirkimo sąlygų kreipkitės į savininką *EDWARD J. BOYNOSKY, 87 Wood St., Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-9407.*

VASARIO 16 ŠVENTES MINĖJIMAS

WATERBURY, Conn.—Šventė minėta vasario 14, sekmadienį. Žmonių buvo pilna salė.

ALTo skyriaus pirmininkui Trečiokui išėjus atidaryti programą, į salę įmaršavo parapijos "švilpukai". Pirmą kartą matant iškilmingai žygiuojant pagal karišką mokinių maršą su savo vadove Ona Kripaityte ir taip šauniai grojant sukėlė tikrai įspūdingą nuotaiką. Po šio naujumo sekė parapijos mokyklos mokinių patriotinės dainos, kurias paruošė seselė Lucille, F.S.E. (prancūzė). Grojant orkestrui ir dainuojant Maironio dainas parapijos mokyklos auklėtiniams, daugelio akyse matėsi ašaros. Taigi, pradžia buvo ir įspūdinga ir įdomi.

Kalbėjo kongresmanas Managan, miesto majoras, Adomaitis, buvęs kongresmanas Patterson, kurs pasakė, kad jis pasilieka visada lietuvių draugu ir visuomet dalyvauja mūsų subuvimuose; komp. Aleksis pastebėjo, kad už naujumą šiemetiniam minėjime kreditas priklauso kun. Gradeckiui, kurio čia nėra. Jis atgabeno "švilpukus", mokyklos chorą, o su jais, žinoma, atsilankė moksleivių šeimų nariai bei giminės, ir štai salė pilnutėlė.

Dar pasirodė lituanistinės mokyklos šokėjos bei skautai su dainomis.

Iškilmingumo teikė ateitininkų, skautų bei atsargos karininkų vėliavos.

Deje, šventės naujovišką įdomumą paskandino gausūs kalbėtojai. Iki svečio ALTo sekretoriaus dr. Grigaičio išėjimo buvo tiek prikalbėta, kad stačiai yra žala tolimam svečiui kalbėti ta pačia tema. Dr. Grigaitis pasakė, kad mūsų padėtis Amerikos politikos prasme daug geresnė, negu buvo prieš dešimtį metų. Esą tik vieni lietuviai turi Washingtone savo dieną ir tik mūsų kunigai kalba tomis progomis invokacijas. Iš visokių konferencijų, jo nuomonė, nieko neišeis.

Aukų surinkta $1,561.00. Stambiausią auką davė krikščionys demokratai—jų pirmininkas Paliulis įteikė $216.00; Ateitininkų pirmininkas Gelumbauskas įteikė $128.00.

Šventė prasidėjo bažnyčioje 11 valandą pamaldomis, kur prie grotelių buvo daug vėliavų, o choras giedojo patriotiniais motyvais eilę gražių giesmių.

Iš senųjų ateivių nuolatiniai stambesnieji aukotojai buvo Zigmas Karalius (davęs per krikščionis demokratus 20 dolerių), Senkus salėje įteikė $30.00 ir kiti, kurie bus išvardinti spaudoje.

A. P.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ VEIKLA CHICAGOJE

Nors negalima daug kuo pasigirti, kad lietuviai demokratai Chicagoje yra veiklūs, bet jų veikla ribojasi tam tikrais laikotarpiais. Ypač daug dirbama, kai artėna kokie rinkimai. Tada demokratai įsijungę kartu į didžiulę Amerikos demokratų organizaciją visur pasireiškia.

Lietuvių Demokratų Lyga Chicagoje apjungia organizacijos vienetus. Lygai šiuo metu priklauso keturi klubai: Humbolt—šiaurinėj daly, Lietuvių National Demokratų Klubas—Brighton Parke, Southwest Lietuvių Demokratų Klubas—Marquette Parke ir 9 Wardo Liet. Demokratų Klubas Roselande.

Paskutiniame Lygos susirinkime, kuris įvyko sausio mėn. pabaigoje Don Varnas Posto salėje, visi klubų atstovai davė veiklos pranešimus. Humbolt Parko lietuvių klubo atstovas p. Šimkus pareiškė, kad jų klubas turėjo 4 narių susirinkimus, narių esą 34. L. National D. Klubo sekretorius Gelson pažymėjo, kad klube yra apie 150 narių ir kasoj turima virš tūkstančio dolerių. Southwest Klubo pirmininkas Bal. Brazdžionis pranešė, kad klubas turėjo penkis susirinkimus, narių 38, kasoj pinigų $17.00. Šis klubas dar jaunas—vos metai kaip suorganizuotas. Roselando 9 Wardo klubo pirm. J. Skeivys pareiškė, kad veikla gana gyva, turi apie 300 narių, virš $900.00 kasoje, rengia piknikus, balius ir dalyvauja rinkimuose. O pati Lyga, kaip pareiškė adv. Kal, esą dar silpna ir kad veiklai pagyvinti reikia darbščių žmonių—jaunų Amerikos piliečių.

Lygos kasininkas Gelson pranešė, kad Lygos kasoj yra virš $60.00, veikla 1959 m. buvo apmirusi. Dar kalbėjo dr. Valčiulis, sekr. Kamm.

Po įvairių pranešimų, pirmininkaujant Lygos vicepirm. J. Skeiviui, nes Lygos pirm. J. Jatis buvo staiga susirgęs, išrinkta nauja Lygos valdyba: Preibys—pirm., Skeivys ir adv. Žiogas—vicepirm., sekr. — Kaminskienė, pav.—J. Jatis, kasininkas—Gelson. Spaudą informuoti pakviesti: A. Valatkaitis, B. Brazdžionis ir J. Jonikas. Lygos raštinės adresas: 6322 S. Western Ave. (adv. Kal įstaiga).

Išrinkus valdybą, aptarti veiklos planai. Kalbėjo eilė narių. Nutarta išleisti veiklos biuletenis ir skatinti lietuvius daugiau domėtis demokratų veikla. Ypač lietuvių apgyventose kolonijose demokratai turėtų sukrusti ir įsijungti į šią politinę veiklą.

B. Br.

VYČIAI PAS RŪTĄ KILMONYTĘ

LOS ANGELES, California.—Kaip tradicija, kasmet Lietuvos Vyčių Los Angeles kuopa turi vieną iš savo susirinkimų savo narės, filmų ir televizijos aktorės Rūtos Kilmonytės rezidencijoje. Šiais metais Rūta Kilmonytė pakvietė vyčius susirinkiman į savo vilą, esančią virš 100 mylių nuo Los Angeles, Palm Springs mieste. Tai buvo puiki vyčiams vienos dienos išvyka, įvykusi 1960 metų sausio 31 d.

Rūta Kilmonytė prieš keletą mėnesių nusipirko puikią vilą Palm Springs mieste, kur ji ir jos tėvai praleidžia savaitgalius. Kilmonių puošnią rezidenciją Hollywoode praėjusią vasarą buvo palietęs gaisras. Anot Rūtos, ir dabar ten dar neatrodo viskas tvarkoje.

Susirinkiman pas Rūtą atvyko virš 30 narių. Susirinkimo metu Rūta papasakojo nariams įspūdžių iš savo darbo televizijos programose. Paskutinių metų bėgyje ji turėjusi visą eilę rolių šiose savaitinėse programose: *"Maverick", "Hawaiian Eye", "77 Sunset Strip", "The Alaskans"* ir kit.

"Kitais metais,"—kalbėjo Rūta,—"galiu turėti savo programą. Tai būtų savaitinė, 30 minučių programa, panaši į 'I love Lucy' ar kitas panašias programas. Toje savaitinėje programoje vaidinčiau neseniai ištekėjusios, jaunos moters rolę. Toje programoje būtų vaizduojamas jaunos amerikiečių poros kasdieninis gyvenimas — rūpesčiai bei džiaugsmai." Anot Rūtos, šiuo metu ruošiama pirmoji programa, kaip amerikiečiai vadina —"the pilot". Tikimasi tą programą įpiršti kuriai nors bendrovei. Pavyzdinės 30 minučių programos paruošimas pardavimui kainuojąs virš 100,000 dolerių. Filmų bendrovės paruošiančios visą eilę tokių pavyzdinių programų ('pilot'), kurių visų nepavykstą parduoti. Rūta tikisi, kad jos programai būsiąs surastas "sponsor". Po savo žodžio Rūta atsakė į eilę klausimų.

Šio susirinkimo metu kuopos naujoji valdyba perėmė 'valdžią' iš senosios. Praėjusių metų pirmininkas L. Valiukas, perleisdamas kuopos vadovavimą naujajai pirmininkei Ann Laurinaitytei (Laurinaitis), iškėlė Rūtos Kilmonytės veiklą lietuvių tarpe ir dėkojo jai Vyčių ir kartu lietuvių vardu už visas jos pastangas populiarinti lietuvių vardą amerikiečių tarpe. Rūta Kilmonytė šiuo metu aktyviai reiškiasi Vyčiuose ir lietuvių republikonų vienetuose.

Susirinkime dalyvavo vyčių sendraugių kuopos pirmininkas A. Skirius. Be to, Rūtos aplankyti kartu su tėvais buvo atvykę keletas būsimųjų vyčių: Skirių, Kiškių ir Zaikienės jaunimas. Prieš susirinkimą ir po susirinkimo visi dalyviai patyrė iš Rūtos ir jos tėvų Kilmonių tikro lietuviško vaišingumo.

vlk.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MARY WOSILIUS, 155 kp. narė, gyv. 112 N. Garfield Ave., Scranton, Pa., mirė vasario 12, 1960.

MICHAEL YANULEWICZ, 77 kuopos narys, gyv. Main St., Swoyerville, Pa., mirė vasario 7, 1960.

VINCAS LIZAUSKAS, 78 kp. narys, gyv. 108 Simon St., DuBois, Pa., mirė vasario 16-tą, 1960.

JONAS AIZA, 114 kp. narys, gyv. 147 W. Ridge St., Nanticoke, Pa., mirė vasario 13-tą, 1960.

JUOZAS BRAŽUKAS, 249 kp. narys, gyv. 105 Tomlinson Ave., Moundsville W. Va., mirė vasario 3, 1960.

ONA GILIENĖ, 282 kuopos narė, gyv. 408 Rock Street, Port Carbon, Pa., mirė vasario 17-tą 1960.

PRANAS KAZAKEVIČIUS, 194 kp. narys, gyv. 11 Shaft St., Inkerman, Pa., mirė vasario 11, 1960.

Amžiną atilsį duok jiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jiems šviečia!

NUOLAT SENKA BALTIJOS JŪROS VANDUO

Baltijos jūros lygio tyrimai parodė, kad Baltijos vanduo pastarais keliais metais yra nusekęs apie pusę metro. Tai patvirtino ir lenkų hidrologiniai institutai. Snėjama, kad Baltijos jūros lygis nukrito dėl pakitusių sąlygų Šiaurės Atlante ir Šiaurės jūroje. Dėl Baltijos jūros lygio kritimo atsirado nenumatyti sunkumai ir kai kurių Baltijos uostų pakrantėse. Teko pakeisti kai kuriuos pakrančių statybos planus ir įdėti daugiau darbo į pačias statybas. Ypač aliarmuojanti padėtis susidarė kai kuriuose pietiniuose uostuose (E.).

Miami Beach, Florida—Vasario 27-tą, dalyvaujant demokratų bankiete, ūmai susirgo nuoširdus lietuvių bičiulis U. S. senatorius Thomas J. Dodd (D.-Conn.).

Adelaidėje (Australijoje) gautas leidimas lietuviškai katalikų bažnyčiai statyti (E.).

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. **Kaina $3.00.**

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. **Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.**

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS. II-ji dalis. Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina: įrištais viršeliais—$7.00; neįrištais—$6.50.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. **Kaina $4.00.**

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 288 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. **Kaina $1.00.**

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir Lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio 2.00

SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina $2.50.

RINKTINĖS MINTYS, žymiųjų pasaulio žmonių pasisakymai įvairiausiomis temomis. Parengė Juozas Prunskis. Virš 300 puslapių. **Kaina $4.00**

KARALIAI IR ŠVENTIEJI, Elenos Tumienės eilėraščiai. **Kaina $2.50.**

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.